

Högskoleprovets intäkter och kostnader 2019

Samt en analys av de skrivandes användande av provresultaten

Högskoleprovets intäkter och kostnader 2019

Samt en analys av de skrivandes användande av provresultaten

Högskoleprovets intäkter och kostnader 2019

Samt en analys av de skrivandes användande av provresultaten

UHR:s rapportserie 2020:4, Universitets- och högskolerådet, mars 2020

Kontaktperson: Carin Hellgren

Omslagsbild: Eva Dalin

ISBN 978-91-7561-075-7

För mer information om myndigheten och våra publikationer, se **www.uhr.se**.

Innehåll

Förord	5
Sammanfattning	6
Bakgrund	7
Upplägg.....	9
Intäkter och kostnader	10
Kostnader för provets genomförande i Sverige	10
Kostnader för provets genomförande utomlands	17
Användandet av högskoleprovsresultaten	19
Provdeltagarnas sammansättning	19
Provdeltagarna i antagningen till högskolan	22
Högskoleprovets relevans för den enskilde.....	29
Slutsatser och framtida utveckling av provet och dess genomförande	36
Intäkter och kostnader	36
Provresultatets användande och betydelse	36
Kostnader förknippade med kommande åtgärder för att motverka fusk på provet.....	37
Ekonomiska konsekvenser av en framtida digitalisering av högskoleprovet	37
Bilaga 1. Enkäten till lärosätena	39
Bilaga 2. Missivet till enkäten till lärosätena	41
Bilaga 3. Geografisk fördelning av de skrivande	42
Bilaga 4. Specifikation av kostnader per lärosäte och för UHR.....	46

Förord

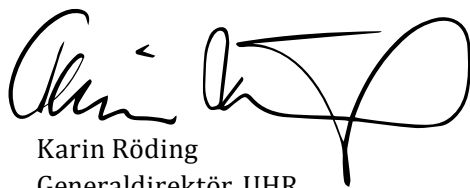
Universitets- och högskolerådet (UHR) har i regleringsbrevet för 2020 fått i uppdrag att följa upp och redovisa intäkter och kostnader för högskoleprovet 2019. Av redovisningen ska intäkterna och kostnaderna för myndigheten och varje universitet och högskola framgå. Det ska framgå vilka kostnader som påverkas av antalet anmälda eller antalet skrivande. Rapporten visar att högskoleprovet går fortsatt med underskott, både hos UHR och de 21 provanordnarna. Intäkterna är beroende av antalet anmälda som inte står i proportion till de kostnader som provet och provgenomförandet genererar. Utöver att redovisa kostnader och intäkter har myndigheten den här gången även undersökt användningen av högskoleprovet i antagningen.

Högskoleprovet som funnits sedan 1977 är en viktig andra väg in i den svenska högskolan. De sökande med ett högskoleprovsresultat konkurrerar i ytterligare en urvalsgrupp vid sidan av betygen. Studien har visat att det kan vara en fördel särskilt till vissa attraktiva utbildningar.

Ansvaret för högskoleprovet är tvådelat enligt högskoleförordningen (1993:100). Universitets- och högskolerådet ansvarar för att provet tas fram och beslutar om resultat på provet. UHR har uppdragit åt Umeå universitet att ta fram provet och ansvara för de delar som följer av överenskommelsen. Den engelska provdelen ansvarar Göteborgs universitet för. De högskolor som ska använda provet som urvalsgrund ska genomföra provet på de datum som UHR har beslutat om efter samråd med lärosätena.

Provets legitimitet och värde som en andra väg in på eftertraktade högskoleutbildningar är anledningen till att det de senaste åren har lagts mycket resurser på att motverka fusk på högskoleprovet. De ändringar regeringen genomförde i högskoleförordningen i augusti 2016 innebär konsekvenser för den som använder otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid högskoleprovet. Alla former av fusk är straffbara och en fällande dom ger böter eller fängelse upp till sex månader. Dessa nödvändiga åtgärder har inneburit ökade kostnader hos UHR och provanordnarna.

Rapporten om högskoleprovet innehåller både en analysdel med intressanta data som visar på vikten av högskoleprovet som en andra chans, bland annat för män och en finansiell del som visar att provets finansiering inte täcker dess kostnader. Det är därför av värde att fortsatt följa högskoleprovets effekter på antagning till högskolan och dess kostnadsutveckling.

Karin Röding
Generaldirektör, UHR

Sammanfattning

Högskoleprovet är ett studiefärdighetsprov som anordnats sedan 1977. Provet mäter kunskaper och färdigheter som är viktiga i alla universitets- och högskoleutbildningar, oberoende av vilken utbildning det handlar om. Med hjälp av ett högskoleprovsresultat konkurrerar sökande i ytterligare en urvalsgrupp, vilket kan vara en fördel, särskilt till vissa attraktiva utbildningar. Det är framförallt unga i åldersgruppen 19 till 24 år som skriver provet.

Enligt högskoleförordningen har Universitets- och högskolerådet (UHR) ansvar för att provet tas fram och för att besluta om resultat på provet. De universitet och högskolor som använder provet i urvalet ansvarar för att det genomförs. Provet genomförs på cirka 120 orter över hela landet. Högskoleprovet finansieras av anmälningsavgiften, som är 450 kr. Det krävs cirka 140 000 – 150 000 anmällda per år för att täcka kostnaderna för genomförandet. 2019 var det cirka 120 000 anmällda till högskoleprovet.

Intäkter och kostnader

De totala intäkterna för de 21 lärosäten som anordnar provet och UHR för högskoleprovet uppgår för 2019 till 54,1 miljoner kronor och de totala kostnaderna till 83,8 miljoner kronor.

Orsaken till de minskade intäkterna är att antal anmällda minskat. De främsta orsakerna till att kostnaderna inte har minskat med motsvarande belopp utan har ökat är dels att de fasta kostnaderna är höga och oberoende av antal skrivande samt att kostnader för att förhindra fusk ökat.

Användandet av resultaten

Analyserna visar att högskoleprovet fyller en funktion och att provresultaten används. Att 9 av 10 som genomfört provet inom fyra år har sökt till högskolan är ett bevis på detta.

Analyserna av antagningen till jurist- och läkarutbildningen 2019 och provets betydelse för att bli antagen till de utbildningarna visar att de som i störst utsträckning är beroende av sitt högskoleprov för att antas är män. Högskoleprovet fungerar på det sättet som en andra väg in på attraktiva utbildningar och fungerar, eftersom det främst är män som antas på sitt högskoleprovsresultat, som en "utjämnare" av könsfördelningen på jurist- och i läkarutbildningen.

Bakgrund

Högskoleprovet är ett studiefärdighetsprov som anordnats sedan 1977 och i högskoleförordningen (7 kapitlet, 20 §) framgår att det ska finnas ett högskoleprov. Provet mäter kunskaper och färdigheter som är viktiga i alla universitets- och högskoleutbildningar, oberoende av vilken utbildning det handlar om. Med hjälp av ett högskoleprovsresultat konkurrerar sökande i ytterligare en urvalsgrupp, vilket kan vara en fördel, särskilt till vissa attraktiva utbildningar. Det är framförallt unga i åldersgruppen 19 till 24 år som skriver provet.

Enligt högskoleförordningen har Universitets- och högskolerådet (UHR) ansvar för att provet tas fram och för att besluta om resultat på provet. UHR tar även fram föreskrifter för högskoleprovet (UHRFS 2015:3), vilka beslutades första gången inför höstprovet 2015. Därefter har tillägg till föreskrifterna beslutats i omgångar.

Högskoleprovet finansieras av anmälningsavgiften, som är 450 kr. Det krävs cirka 140 000 – 150 000 anmällda per år för att täcka kostnaderna för genomförandet. 2019 var det cirka 120 000 anmälningar (67 592 anmälningar på vårterminen och 51 556 anmälningar på höstterminen) till högskoleprovet.

- UHR ansvarar för att ta fram och rätta provet.
- De universitet och högskolor som använder provet i urvalet ansvarar för att det genomförs.
- Provet genomförs på cirka 120 orter över hela landet.
- Göteborgs universitet (avdelningen för språkpedagogik) har UHR:s uppdrag att konstruera delprovet ELF (engelsk läsförståelse).
- Umeå universitet (institutionen för tillämpad utbildningsvetenskap) har UHR:s uppdrag att konstruera delproven DTK (diagram, tabeller och kartor), LÅS (svensk läsförståelse), NOG (kvantitativa resonemang), MEK (meningskomplettering), KVA (kvantitativa jämförelser), XYZ (matematisk problemlösning) och ORD (ordförståelse).
- UHR har gett Umeå universitet i uppdrag att rätta och normera provet. Umeå universitet bedriver också utvecklingsarbete kring provet på UHR:s uppdrag.

Sedan 2015 har kostnader och intäkterna för provets genomförande analyserats^{1,2}. Från att kostnader och intäkter var i balans för UHR 2015 har provet gått med underskott sedan 2017, vilket gör det extra viktigt och intressant att fortsatt följa kostnadsutvecklingen för provet. För lärosätenas del gick provet med underskott redan 2015. En förklaring till underskottet är att färre personer har anmält sig för att skriva det men att endast en mindre del av

-
1. Slutredovisning av uppföljning av intäkter och kostnader för högskoleprovet 2015, Diarienummer 1.1.1-231-2015
 2. Redovisning av uppföljning av intäkter och kostnader för högskoleprovet 2017, diarienummer 2.1.2-01126-2017

kostnaderna för att ta fram provet varierar med antalet anmälda. En annan förklaring är att fuskhanteringen har tagit mycket resurser i anspråk.

I regleringsbrevet för 2019 och 2020 står att Universitets- och högskolerådet (UHR) får i uppdrag att följa upp och redovisa intäkter och kostnader för hela högskoleprovverksamheten 2019, samt vilka kostnader som påverkas av antalet anmälda eller antalet skrivande, motsvarande det uppdrag UHR fick 2015 och 2017. Uppdraget ska redovisas senast 29 mars 2020. Den här rapporten är redovisningen av uppdraget.

För att ge en fördjupad bild av högskoleprovet, utöver de finansiella aspekterna av det, har även en analys av hur provresultaten de facto används genomförts.

Upplägg

Rapporten är uppdelad i två delar. I den första delen redovisas kostnader och intäkter för provets genomförande, för såväl UHR som för de lärosäten som genomför provet. I den andra delen redovisas analyser av hur högskoleprovsresultaten används av de som skrivit det, för att sätta provet i ett större sammanhang.

Den första delen, när det gäller lärosätenas kostnader och intäkter, baseras på uppgifter som de 21 lärosäten som genomför provet lämnat i den enkät som skickades ut i november 2019 (bilaga 1). I missivet till enkäten förklaras varför UHR begär in uppgifterna (bilaga 2). När det gäller UHR:s kostnader och intäkter för högskoleprovet baseras de analyserna på uppgifter från redovisningssystemet Agresso. Övriga uppgifter tas från Antagningssystemet NyA och Umeå Universitet.

Den andra delen, redovisningen av hur högskoleprovsresultaten används, baseras på data från antagningssystemet NyA och data från högskoleprov-sanmälan. Analyserna har genomförts över tid med ambitionen att fånga övergången till högskolan bland de som skriver provet, men också för att förstå vilken betydelse provet har haft för enskilda individer som sökt till några specifika utbildningar.

Intäkter och kostnader

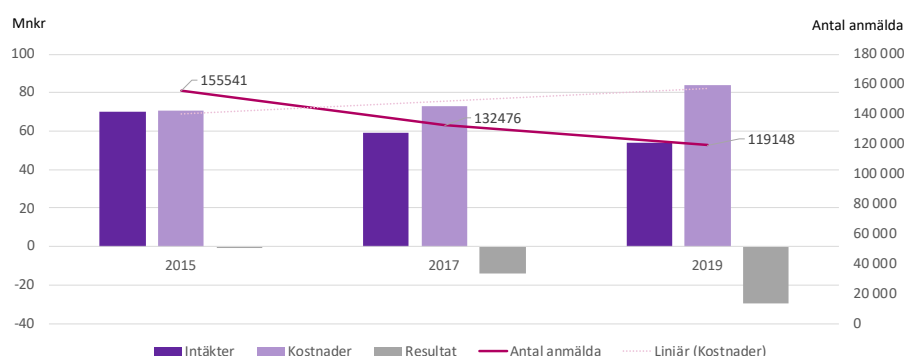
Avgiften som varje anmäld betalar för att skriva högskoleprovet är 450 kr (HF 1993:100, 7 kap. 21§). UHR:s del av avgiften är 180 kronor per anmäld deltagare i provet, enligt UHR:s regleringsbrev för 2019. Resterande del, 270 kr, erhåller lärosätena.

Antalet anmälda till högskoleproven 2019 uppgick till 119 148 anmälningar, vilket är en minskning med ca 13 000 (10 %) jämfört med uppföljningen avseende intäkter och kostnader 2017. Minskningen gäller för alla lärosäten utom ett. Av de som anmälde sig till högskoleprov 2019 var det 84 procent som faktiskt skrev provet. Det är något färre än 2017 då 87 procent och för 2015 då 90 procent av de som anmälde sig skrev provet.

Kostnader för provets genomförande i Sverige

De totala intäkterna för lärosätena och UHR för högskoleprovet uppgår för 2019 till 54,1 miljoner kronor och de totala kostnaderna till 83,8 miljoner kronor.

Figur 1. Ekonomiskt resultat och antalet anmälda

Den större delen av kostnaderna påverkas inte av att antalet skrivande är färre än antalet anmälda. Den kostnad som främst påverkas av att antalet skrivande är färre än antalet anmälda är UHR:s kostnad för rättning av provet som minskar. För 2019 uppgick kostnaden till 1,1 miljoner kronor. Ett fåtal lärosäten räknar med att alla som anmält sig inte skriver provet, baserat på erfarenheter från tidigare år, och bokar upp något färre lokaler än vad de skulle behöva om alla som anmälde sig faktiskt skrev provet. Några lärosäten nämner att de inte vill riskera att kvaliteten eller säkerhetsaspekten påverkas genom att kalkylera med färre antal skrivande än anmälda. De bokar därför upp lokaler som motsvarar samtliga som anmält sig. Lärosäten som har många provorter har svårt att i förväg veta var deltagarna kommer att skriva, vilket försvårar för dem att kalkylera med hur många som kommer att skriva på vilken ort, och därmed kunna boka upp färre lokaler.

För lärosätena var den genomsnittliga kostnaden 446 kronor per anmäld 2019, att jämföra med de 270 kronor i intäkt per anmäld deltagare som de får. Motsvarande kostnad 2017 var 352 kronor. Kostnaderna varierar mellan lärosätena mellan 255 och 648 kronor per anmäld 2019, att jämföra med mellan 247 och 552 kronor 2017. Variationen beror bland annat på att lärosätena tillämpar olika redovisningsmodeller, även om samtliga har sin utgångspunkt i SUHF-modellen för beräkning av overheadkostnader.³ Den främsta orsaken till kostnadsökningen från 2017 är att kostnaderna för att förhindra fusk har fortsatt att öka.

UHR hade 2019 kostnader per anmäld på 257 kronor, vilket överstiger de 180 kronor per anmäld som ska finansiera UHR:s del av arbetet med högskoleprovet. 2017 var kostnaden 199 kronor. Beträffande genomförandet av högskoleprovet utomlands var den direkta kostnaden 753 kronor per anmäld, vilket också överstiger de intäkter som anmälningsavgiften på 450 kronor ger.

Av tabell 1 framgår att lärosätena under 2019 i snitt hade högre kostnader per anmäld än de 270 kronor av anmälningsavgiften som kommer dem tillgodo. För en mera detaljerad redovisning per lärosäte, se bilaga 3. För en jämförelse mot 2017 och 2015, se tabell 2-3.

3. Sveriges universitets- och högskoleförbund, SUHF, har arbetat fram en redovisningsmodell för full kostnadstäckning av direkta och indirekta kostnader som medlemmarna rekommenderas att använda. Modellen syftar till att på ett enkelt, rättvisande och kostnadseffektivt sätt bidra till god intern styrning och kontroll.

Tabell 1. Kostnader och intäkter 2019

	Anmälnings- intäkter, miljoner kronor	Kostnader, miljoner kronor	Netto, miljoner kronor	Kostnad, kronor per anmäld	Kostnad, kronor per skrivande
Lärosätena	32,0	-52,8	-20,8	446	529
UHR	21,7	-30,4	-8,7	257	305
UHR – Utland	0,3	-0,6	-0,2	753	874
Totalt	54,1	-83,8	-29,7	703	834

Tabell 2. Kostnader och intäkter 2017

	Anmälnings- intäkter, miljoner kronor	Kostnader, miljoner kronor	Netto, miljoner kronor	Kostnad, kronor per anmäld	Kostnad, kronor per skrivande
Lärosätena	35,7	-46,4	-10,7	352	406
UHR	23,7	-26,2	-2,5	199	230
UHR– Utland	0,1	-0,4	-0,6	429	494
Totalt	59,2	-73,0	-13,8	551	637

Tabell 3. Kostnader och intäkter 2015

	Anmälnings- intäkter, miljoner kronor	Kostnader, miljoner kronor	Netto, miljoner kronor	Kostnad, kronor per anmäld	Kostnad, kronor per skrivande
Lärosätena	41,9	-45,1	-3,2	292	325
UHR	27,7	-24,7	3,0	160	178
UHR– Utland	0,4	-0,6	-0,2	665	716
Totalt	70,0	-70,4	-0,4	452	505

En viktig orsak till kostnadsökningen är att aktiviteter för att förhindra fusk har genomförts av både lärosäten och UHR. Jämfört med rapporten för 2017 har fler lärosäten tagit till sig och anpassat sig till de nya riktlinjerna. Exempel på sådana aktiviteter är utbildningsinsatser för personal vid lärosätena, inköp av kassar, namnbrickor och stickprovskontroller i provlokaler. Många lärosäten har infört en ny personalgrupp, ”materialansvariga eller samordnare”, i syfte att öka kontrollen över hur proven hanteras innan skrivtillfället. De har också ökade kostnader då extra lokaler hyrs för att förvara materialet. De flesta provanordnare har ökat personalstyrkan, antingen genom att befintlig personal deltar i större omfattning eller att fler provvakter timanställts. UHR har haft ett omfattande arbete med att reda ut juridiska frågor kring fusk och att bidra med underlag vid polisutredningar och domstolsprocesser. Vidare har hanteringen kring utlämnande av allmänna handlingar som har med högskoleprovet att göra stabiliserats genom att nya rutiner införts.

Lärosätenas merkostnader för anpassning som berör deltagare med funktionsnedsättning låg på samma nivå 2019 som 2017 och 2015. 2 368 dyslektiker skrev provet 2019, vilket utgör 2 procent av det totala antalet skrivande.

Provet för synskadade och gravt synskadade genomförs av UHR. Det var 36 personer som skrev provet 2015, 37 personer 2017 och 38 personer 2019. Provet tas fram både i form av uppläsning och som tryckning i punktskrift

för de som ansöker om det. Provet var fram till 2018 ett sekretesskyddat prov och en synskadad person fick göra provet max tre gånger. Från och med 2018 är det ett prov som ges en gång om året utan någon begränsning i antalet gånger det är tillåtet att skriva provet. Inläsning och provutveckling sker numera inom den ordinarie provkonstruktionen men tryckning av prov med punktskrift sker efter beställning. Från och med våren 2022 ges provet på våren och UHR undersöker möjligheten att erbjuda även detta prov två gånger om året från och med 2022.

Tabell 4 redovisar kostnaderna per kostnadsslag, både för lärosätena och för UHR. Personalkostnaderna avser provledare, materialsamordnare, assistenter och vakter vid lärosätena. I UHR:s redovisning av personalkostnader är det framförallt egen personal som arbetar med högskoleprovet men även kostnader för provledare i utlandet och huvudprovledare vid Stiftelsen högskolan i Jönköping.

Tabell 4. Fördelning kostnadsslag 2019

	Totalt, miljoner kronor	Lärosätena, miljoner kronor	UHR, miljoner kronor
Personalkostnader	38,2	36,0	2,2
Lokalkostnader	8,0	8,0	0,0
OH-kostnader	5,4	3,8	1,6
Övriga kostnader	32,2	4,9	27,2
Totalt	83,8	52,8	31,0

Den procentuella ökningen av kostnaderna för lärosätena och UHR visas i tabell 5, per kostnadsslag. Lärosätenas kostnader har ökat med 6,4 miljoner kronor jämfört med 2017, varav personalkostnaderna med 5,5 miljoner kronor, lokalkostnaderna med 0,7 miljoner kronor och övriga kostnader med 0,2 miljoner kronor. UHR har ökat sina kostnader med totalt 4,4 miljoner kronor, varav personalkostnader med 0,2 miljoner kronor, övriga kostnader med 3,4 miljoner kronor och OH med 0,8 miljoner kronor.

Tabell 5. Fördelning kostnadsslag 2019, 2017 och 2015: procentuell andel (avrundat)

	Totalt 2019	Totalt 2017	Totalt 2015	Lärosätena 2019	Lärosätena 2017	Lärosätena 2015	UHR 2019	UHR 2017	UHR 2015
Personalkostnader	46	45	42	68	66	62	7	7	6
Lokalkostnader	10	10	12	15	16	19	0	0	0
OH-kostnader	6	6	6	7	8	10	5	3	1
Övriga kostnader	38	39	38	9	10	8	88	90	93
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Lokalkostnaderna för lärosätena avser både egna och externa lokaler. En svårighet för jämförbarhet är de fall där lärosätena får låna lokaler gratis. För dessa lärosäten blir de redovisade lokalkostnaderna lägre jämfört med om de redovisat faktiska kostnader för lokalerna. Totalt är den av lärosätena uppskattade, men inte redovisade, kostnaden, ca 4 miljoner kronor, samma

nivå som 2017. Jämfört med 2017 har den totala lokalkostnaden ökat. Skillnaden mellan lärosäten är dock stor, några lärosäten visar minskade kostnader medan kostnaden ökat för andra. En del lärosäten har valt att redovisa lokalkostnader under övriga kostnader eller som del av overheadkostnaderna vilket gör det svårt att jämföra svaren för olika lärosäten. En fråga i enkäten är vilka åtgärder lärosätena har gjort för att hitta en balans mellan intäkter och kostnader. Där kommer lokalfrågan upp som den främsta kostnaden som ses över. Något lärosäte har också dragit ner på marknadsföringsinsatser.

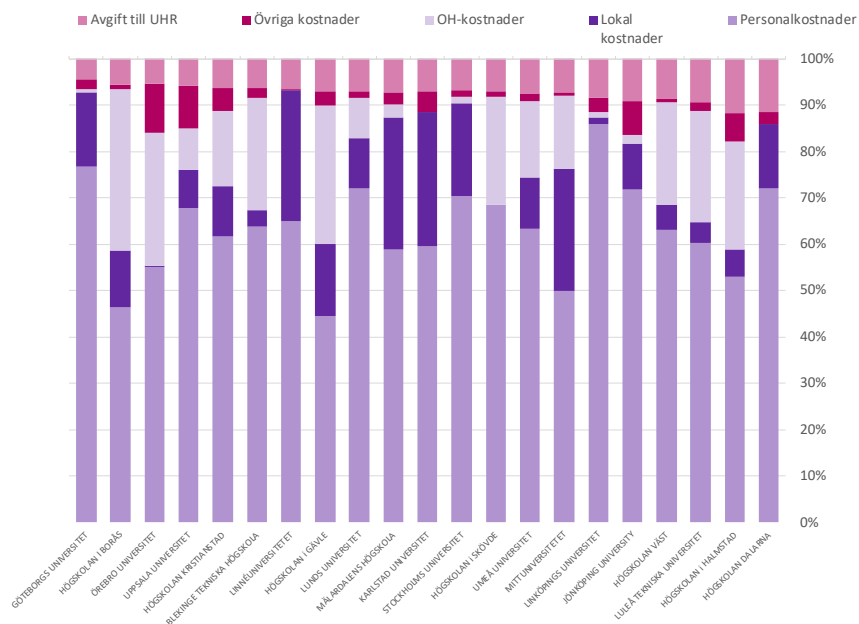
Det geografiska upptagningsområdet varierar mellan lärosätena vilket kan vara ytterligare en orsak till höga kostnader för lokaler för de lärosäten som har stort upptagningsområde, se bilaga 3. Högskolan Dalarna genomför till exempel provet i åtta städer i Dalarna, Linnéuniversitetet likaså i åtta städer eller orter i Småland. Luleå tekniska universitet genomför provet i elva städer i Norrbotten, Högskolan i Borås i fem städer eller orter och Högskolan i Gävle i sju städer eller orter i Gävleborg. Det går inte att urskilja något mönster när det gäller förändring i antalet anmälda till de olika orter som ges av respektive provanordnare. Det är inte så att antalet anmälda har minskat i högre eller lägre grad till mindre provorter än till större.

Overheadkostnaderna för högskoleprovet, alltså de indirekta kostnaderna för provets genomförande, skiljer sig åt mellan lärosätena både när det gäller vad som ingår och när det gäller nivån på dem, vilket även det försvårar jämförelser mellan lärosätena. Jämfört med 2017 låg overheadkostnaden på samma nivå som 2019. Några lärosäten har valt att rapportera och andra har valt att inte rapportera overhead 2019 på samma sätt som de gjorde 2017 och 2015. UHR:s overheadkostnader har ökat jämfört med 2017. Främst beror detta på att arbetet med att förhindra fusk har prioriterats och synliggjorts.

En orsak till att kostnaderna varierar kan vara att man tillämpar olika redovisningsmodeller, även om alla utgår från SUHF-modellen för beräkning av overhead. Vald redovisningsmodell påverkar vad man anser vara overhead och hur man fördelar overheadkostnader samt vilken övrig kostnadsstruktur man har.

Den genomsnittliga kostnaden för personal var 68 procent 2019 av totala kostnaden men varierar mellan 45 procent och 86 procent. Lokalkostnadernas andel var 15 procent av de totala kostnaderna. Även här varierar lärosätenas redovisade kostnader mellan 0 procent och 29 procent, något som kan förklaras av olika modeller för beräkning av interna lokalkostnader men även av stor variation i vilka kostnader man har för externt hyrda lokaler, se figur 2.

Figur 2 Procentuell fördelning per kostnadsslag och lärosäte

Vid en djupare genomgång av de olika lärosätenas möjlighet att finansiera verksamheten är det endast ett lärosäte som redovisar balans mellan kostnader och intäkter, ett litet överskott. Men det lärosätet redovisade ingen OH-kostnad 2019, vilket kan vara förklaringen till det. Några lärosäten har, trots minskat antal deltagare, minskat sina snittkostnader, även om de fortfarande redovisar ett underskott. Majoriteten av lärosätena redovisar ökade personal- och lokalkostnader och minskade intäkter på grund av färre anmälda. Hälften av lärosätena utnyttjar provlokaler som de inte har kostnad för, så kallade "gratislokaler". Dock redovisar nästan alla lärosäten som har gratislokaler ändå ett underskott på totalnivå, den minskade lokalkostnaden till trots.

För att undersöka i vilken utsträckning antalet anmälda påverkar kostnaderna grupperades lärosäten in i tre grupper för ytterligare en analys. Grupp 1 utgjordes av de tre lärosäten som har högst antal deltagare (13 700 – 35 600) och som står för knappt 8 miljoner kronor av lärosätenas totala kostnadsökning om drygt 10 miljoner kronor, jämfört med 2017. Ökningen berodde främst på ökade personal- och lokalkostnader kopplat till fuskhanteringen, inte på antalet deltagare.

Grupp 2 utgjordes av de åtta lärosäten som har antal anmälda i spannet 3 200 – 5 700 och som står för drygt två miljoner kronor i kostnadsökning. Ökning berodde även för denna grupp lärosäten främst på ökade personal- och lokalkostnader men även på att något lärosäte nu redovisar overhead-kostnader men inte gjort så tidigare.

Grupp 3 utgjordes av de tio lärosäten som har det lägsta antalet anmälda, 1 200 – 2 700 anmälda, och som står för 0,6 miljoner kronor i ökade kostnader. Resultatet för denna grupp är svårare att analysera då kostnaderna inte verkar ha ökat i samma omfattning som för de andra två grupperna av lärosäten, jämfört med 2017. De tre lärosäten i grupp 3 som gick med överskott 2017 visar

nu på underskott på grund av ökade kostnader. Ytterligare andra lärosäten i grupp 3 minskar sitt underskott i jämförelse med 2017, men främst genom att inte rapportera till exempel overheadkostnader. Denna grupp rapporterar inte lika höga procentuella kostnadsökningar som grupp 1 och 2.

För mer detaljer per lärosäte och kostnadsslag, se bilaga 4.

Övriga kostnader för lärosätena avser i huvudsak kostnader för att hantera anmälningar till högskoleprovet och planera behov av lokaler och personal vid genomförandet. Detta görs i ett system som UHR förvaltar på uppdrag av universitet och högskolor, vilket är avgiftsfinansierat med krav på full kostnadstäckning. För 2019 har lärosätena betalat 3,5 miljoner kronor till UHR för detta. Motsvarande summa 2017 var 3,2 miljoner kronor. Andra kostnader som redovisas under övriga kostnader är till exempel resekostnader, lokal-kostnad, porto samt övriga driftkostnader.

Den stora delen av UHR:s övriga kostnader avser konstruktion av provet. Kostnaden för provkonstruktionen, 16,5 miljoner kronor 2019 och 13,4 miljoner kronor 2017 är en kostnad som UHR har oavsett antalet anmälda. Övriga kostnader är helt eller delvis beroende av antalet anmälda. Endast kostnaden för rättningen av genomförda prov är beroende av antalet skrivande. Den kostnaden har därför minskat jämfört med 2017.

Personalkostnader och overhead har ökat med 1,1 miljoner kronor för UHR jämfört med 2017, och beror främst på högre kostnader för att motverka fusk. Den redovisade ökningen av kostnaden för att konstruera provet 2019 jämfört med 2017 förklaras av att en återbetalning av icke genomfört uppdrag justerades 2017 mot Umeå och Göteborgs universitet. Kostnaden för konstruktionen 2015 var 15,7 miljoner kronor och det som återbetalades till UHR var 2,3 miljoner kronor, 2,1 miljoner från Umeå och 0,2 miljoner från Göteborgs universitet. Kostnaderna för tryck och rättning av provet har minskat därför att antalet anmälda och skrivande har minskat.

Tabell 6. Specifikation av UHR:s kostnader 2019

	UHR totalt, tusental kronor	UHR exklusive HP utland, tusental kronor	UHR Utland, tusental kronor
Personalkostnader	2 199	2 087	113
Övriga kostnader	27 220	26 797	423
varav provkonstruktion	16 510	16 510	0
varav tryckkostnader	8 026	8 026	0
varav provrättning	1 050	1 050	0
varav ersättning utlandsskolor	319	0	319
OH-kostnader	1 552	1 552	0
Totalt	30 971	30 435	536
Kostnad per anmäld, kronor	-	257	753

UHR konstaterar att de svårigheter som SUHF beskriver i sin rapport "Styckevis och delat – utmaningar och utvecklingsmöjligheter kring anordnandet av högskoleprovet – Slutrapport från Högskoleprovsgruppen 8 oktober 2012" kvarstår när det gäller olika redovisningsmodeller, vilka kostnader som ska belasta högskoleprovet och hur man beräknar kostnad för egna lokaler.

Kostnader per anmälld för respektive lärosäte

Figuren visar kostnaden per anmälld och antalet anmälda 2019, 2017 och 2015 per lärosäte (figur 3). Genomsnittskostnaden 2019 var 446 kronor per anmälld och 2017 352 kronor per anmälld, att jämföra med intäkten på 270 kr per anmälld. Det motsvarar en ökning på 26 procent per anmälld.

Figur 3. Kostnad per anmälld och lärosäte 2019 jämfört med 2017 och 2015

Det är endast ett fåtal lärosäten som har balans mellan intäkt och kostnad per anmälld (figur 3). För flertalet är kostnaden per anmälld högre än erhållen intäkt. Kostnaderna per anmälld varierade mellan lärosätena från 255 till 658 kronor 2019, att jämföra med 247 till 522 2017 (tabell 6). Kostnaden per anmälld är inte heller direkt kopplad till antal anmälda provdeltagare på det anordnande lärosätet. UHR har i dagsläget ingen förklaring till detta.

Kostnader för provets genomförande utomlands

UHR genomför högskoleprovet utomlands vår och höst. Det var 741 anmälda 2019 och 947 anmälda 2017. Anmälningssavgiften används för att ersätta utlandsskolornas kostnader för provledare, lokaler och övriga kostnader. Sedan 2015 är personal från UHR huvudprovledare vid respektive skola, något som också ska finansieras av anmälningssavgiften.

UHR genomför i regel provet utomlands med stöd av en svensk skola i utlandet. Skolan tillhandahåller lokaler och provvakter, förvarar provet innan provdagen och skickar provsvaren till Umeå universitet för rättning. UHR svarar för huvudprovledarskapet, det vill säga myndighetsutövning i samband med provdagen.

Från och med hösten 2017 ingår de som skriver provet på Åland i UHR:s redovisning av högskoleprovet utomlands. Tidigare redovisades det av Stock-

holms universitet, med cirka 200 anmällda per provtillfälle, vilket förklarar ökningen av antalet anmällda avseende högskoleprovet utland 2017 jämfört med 2015.

2019 har antalet provorter minskat från 7 till 5 och kostnaden per person har minskat med 27 kronor från 2017.

Användandet av högskoleprovsresultaten

UHR redovisar vid två tillfällen om året hur det har gått i anmälan till högskoleprovet, om det är fler eller färre som anmäler sig och deras ålder och kön. I årsredovisningen redovisas antalet gjorda (genomförda) högskoleprov och åldersfördelningen bland provdeltagarna. UHR har därför en tämligen bra bild av vilka de är och vad som sker med provdeltagare från anmälan till genomfört prov.

UHR vet emellertid inte mycket om vad som händer med provdeltagarna efter det att provet har genomförts. Anmäler de sig till högskolan efter att ha genomfört högskoleprovet? Vilka anmäler sig till högskolan, är det flest män eller flest kvinnor? Är de yngre eller äldre?

Eftersom antalet som genomför högskoleprovet är störst på våren har endast provdeltagare som genomfört provtillfällen på våren analyserats. Tidsmässigt är det avgränsat till provtillfällen från 2015 till 2019. Eftersom ålder, kön och antalet genomförda prov i redovisningen härleds ur provdeltagarnas personuppgifter (personnummer) är det endast provdeltagare med svenskt personnummer som ingår om inte annat anges. Provdeltagare utan svenskt personnummer är dock få.

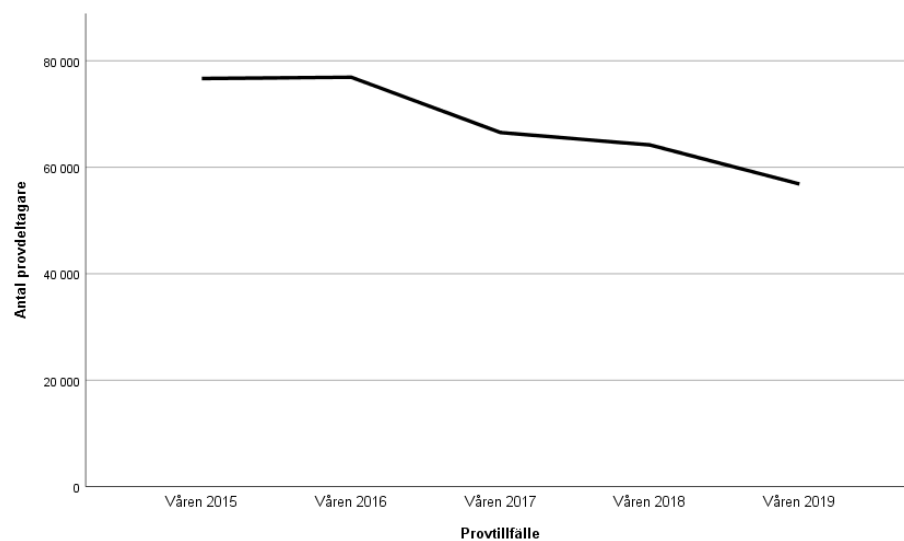
Först kommer en kort redovisning av provdeltagarnas sammansättning.

Provdeltagarnas sammansättning

UHR vet att antalet som genomför högskoleprovet har varierat genom åren och att de senaste fyra åren (vårterminerna) har visat en stadig minskning⁴ av antalet deltagare (figur 4). Antalet provskrivare är våren 2019 tillbaka på nivån som den var våren 2009 och 2010.

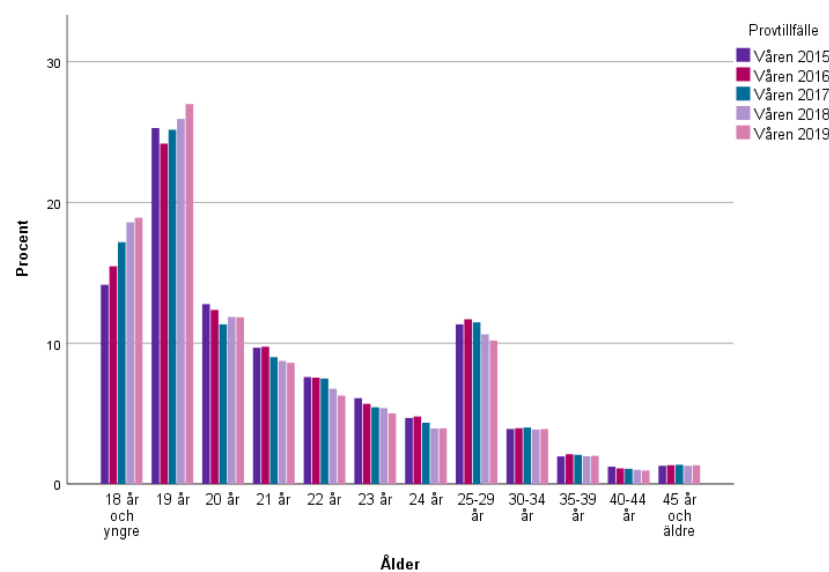
4. Trenden förefaller dock ha vänt då antalet anmälda till provet våren 2020 är drygt tre procent fler än till våren 2019.

Figur 4. Antalet provdeltagare (inkluderar provdeltagare utan svenskt personnummer) våren 2015–våren 2019

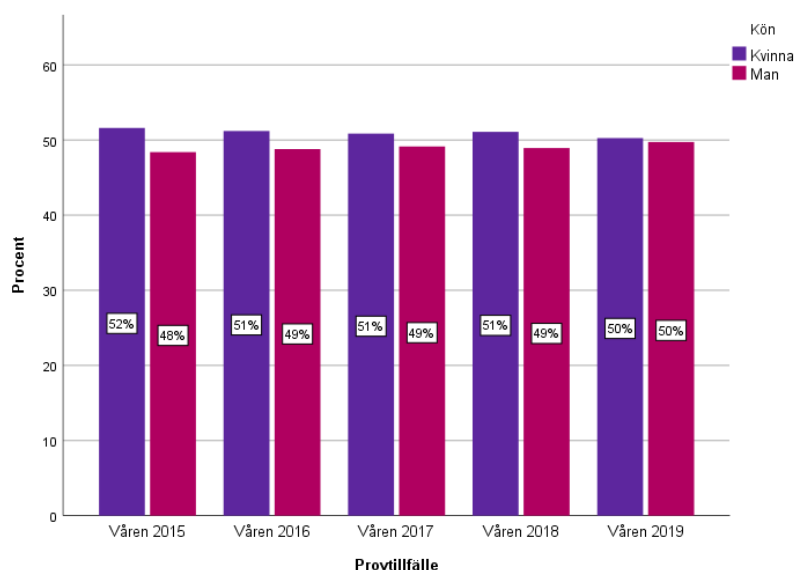
UHR vet även att det är de yngre som utgör en allt större andel av dem som genomför provet (figur 5). Våren 2019 utgör provdeltagare 19 år och yngre 46 procent av provdeltagarna, en ökning med sju procentenheter från våren 2015. De yngsta är även de som i störst utsträckning genomför provet av de som anmält sig. Drygt 9 av 10 anmälda genomför provet. Detta kan jämföras med provdeltagare i åldern 25 år och över där ungefär 7 av 10 som anmält sig också genomför provet. Den enskilt största gruppen provdeltagare är de som fyller 19 år under året. Det är de som går sista terminen i gymnasiet och som sannolikt "garderar sig" med ett högskoleprovsresultat för att öka sina chanser att komma in på den önskade utbildningen.

Figur 5. Åldersfördelningen bland provdeltagare våren 2015–våren 2019

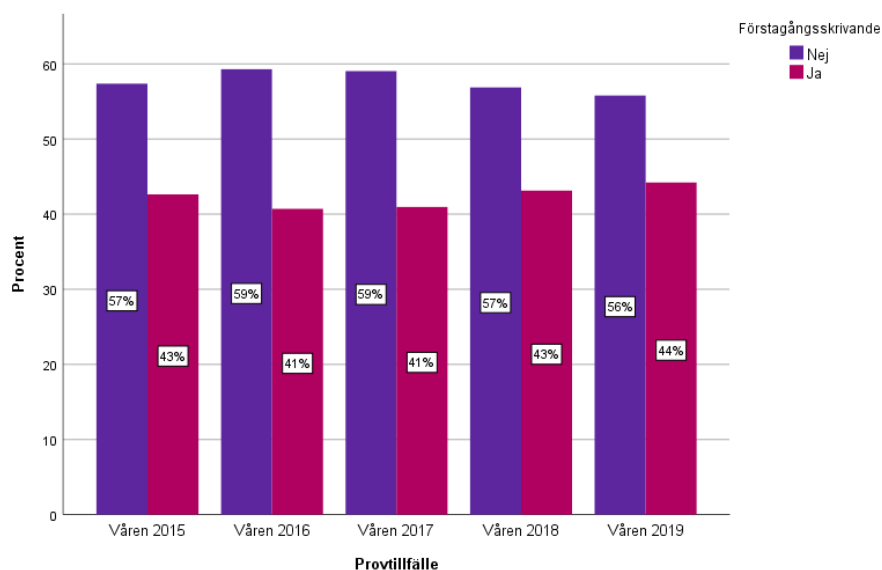
Det är i regel något fler kvinnor än män som genomför provet. Våren 2019 var fördelningen dock 50/50 (figur 6).

Figur 6. Könsfördelningen bland provdeltagare våren 2015–våren 2019

Drygt 4 av 10 provdeltagare skriver provet för första gången på våren. Det innebär alltså att nästan 6 av 10 har genomfört provet en eller flera gånger innan det aktuella provtillfället (figur 7). Våren 2019 är det drygt hälften av 19-åringarna som redan hunnit genomföra provet tidigare. Det är, inte oväntat, de allra yngsta (18 år och yngre) som i regel inte hunnit genomföra provet fler gånger. 8 av 10 har inte genomfört provet tidigare.

Figur 7. Förstagångsskrivande provdeltagare våren 2015–våren 2019

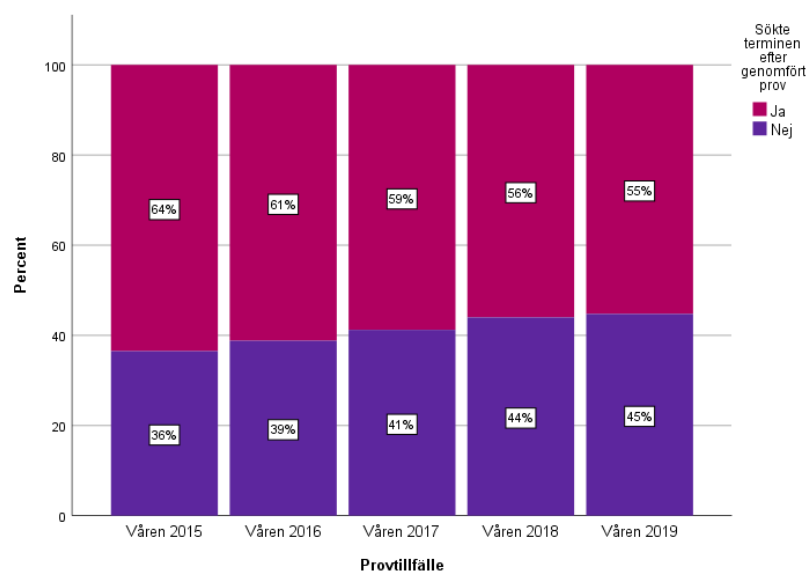

Provdeltagarna i antagningen till högskolan

Direktövergång

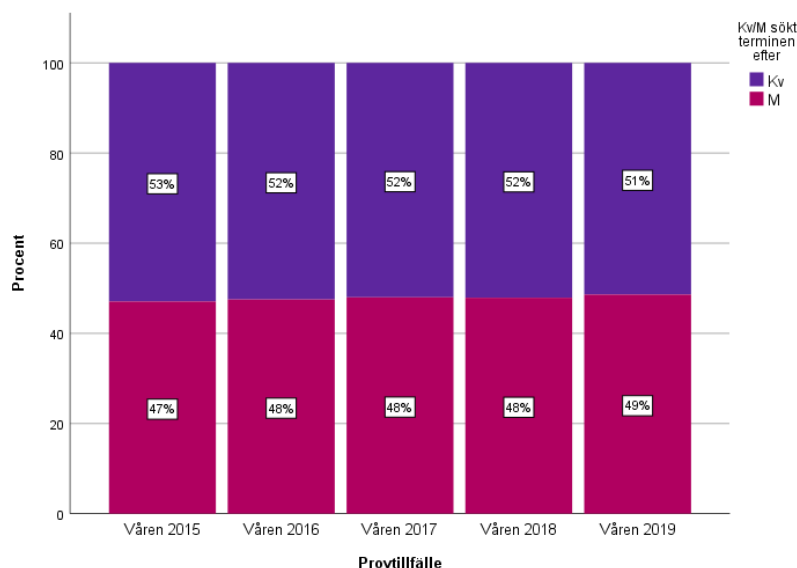
En allt lägre andel av provdeltagarna ansöker till högskolan direkt, det vill säga till nästkommande antagningsomgång, efter genomfört högskoleprov. Av de som genomförde provet våren 2019 hade 55 procent anmält sig till högskolan höstterminen 2019. Det ska jämföras med våren 2015 då 64 procent av provdeltagarna sökte direkt efter genomfört högskoleprov (figur 8).

Figur 8. Provdeltagare våren 2015–våren 2019, direktövergång

Könsfördelningen bland de som söker direkt efter genomfört högskoleprov har förändrats något över tid. Våren 2019 är det fortfarande något fler kvinnor som söker direkt, men gapet mellan könen har minskat (figur 9).

Figur 9. Könsfördelning provdeltagare våren 2015–våren 2019, direktövergång

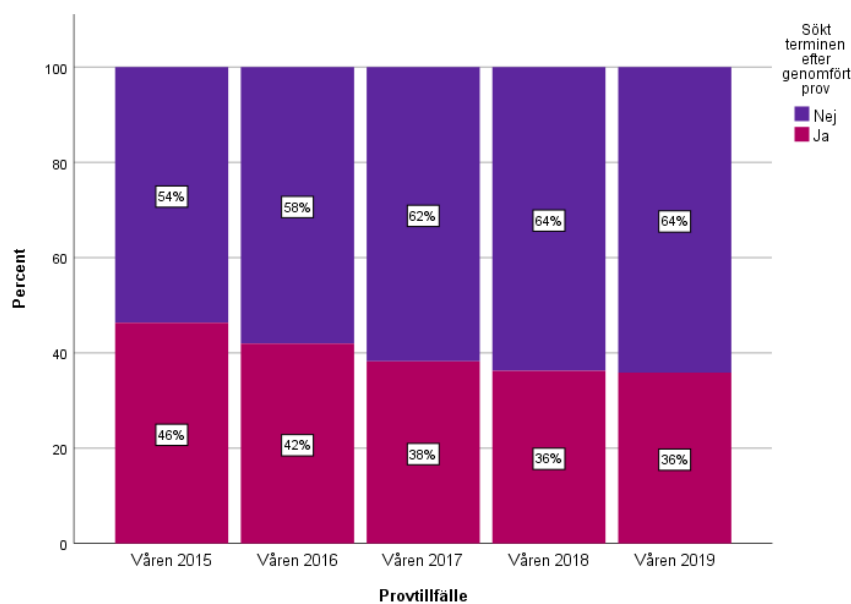
De yngsta provdeltagarna söker i allt lägre utsträckning direkt efter genomfört högskoleprov. Våren 2019 var det 6 av 10 provdeltagare i 19-årsåldern som sökte direkt (figur 10). Våren 2015 var motsvarande andel nästan 7 av 10. Även bland 20-åringarna minskar direktövergången. Att det är så få 18-åringar som söker direkt har rimligen sin förklaring i att de ännu inte har skaffat sig den grundläggande behörigheten för högskolestudier. "Bäst" på att söka direkt efter genomfört prov är 21-åringarna. 76 procent av de som genomförde provet våren 2019 har sökt till höstterminen 2019.

Figur 10. Åldersfördelning (andel) provdeltagare våren 2015–våren 2019, direktövergång

Det verkar vara så att provdeltagarna över tid har ökat sin benägenhet att vänta med att söka till högskolan efter att de genomfört provet första gången. Direktövergången bland de som skriver provet för första gången har minskat med 10 procentenheter, från 46 procent våren 2015 till 36 procent våren 2019 (figur 11). Bland 19-åringarna var det drygt hälften av förstagångsskrivande våren 2019 som sökte direkt till högskolan hösten 2019, en minskning från våren 2015 då nästan 6 av 10 sökte terminen efter. Ett svar på varför provdeltagarna väljer att vänta med att söka till högskolan saknas i nuläget.

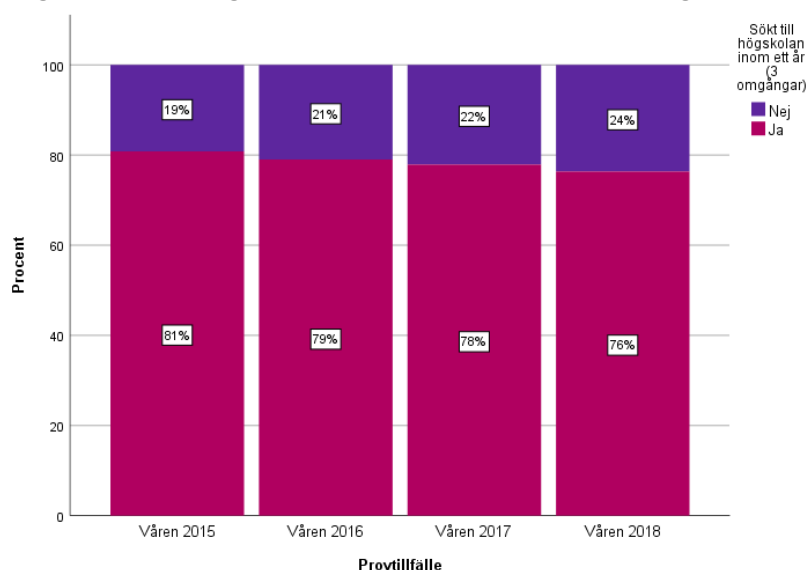
Figur 11. Förstagångsskrivande provdeltagare våren 2015–våren 2019, direktövergång

Allt fler har sökt när tiden utökas med ett år

Om uppföljningstiden ökar med ett år till att omfatta tre stora antagningsomgångar ökar andelen som sökt till högskolan, men andelen har minskat över tid (figur 12). Drygt 8 av 10 provdeltagare våren 2015 hade sökt en utbildning senast till höstterminen 2016. Andelen provdeltagare 2018 (som sökt senast höstterminen 2019) är fem procentenheter lägre än för våren 2015. Det innebär att fler provdeltagare tar längre tid på sig att söka högre utbildning idag än de gjorde 2015.

Figur 12. Provdeltagare våren 2015–våren 2018, sökt till högskolan inom ett år

Det är framförallt 18-åringarna samt de äldsta (45 år och äldre) som inte har sökt tre terminer efter att de genomfört provet (figur 13). Åldersgrupperingen har justerats i figuren eftersom de som inte hunnit fylla 18 år när de genomförde provet i regel inte har behörighet att söka till högskolan. De som var 18 år när de genomförde provet är vid ansökan tre terminer senare 19 år gamla.

Andelen bland 18-åringarna som ansökt till högskolan har minskat över tid. Av de som var 18 år när de genomförde provet våren 2015 var det 71 procent som sökt inom tre terminer. Motsvarande uppgift våren 2018 var 63 procent, en minskning med åtta procentenheter.

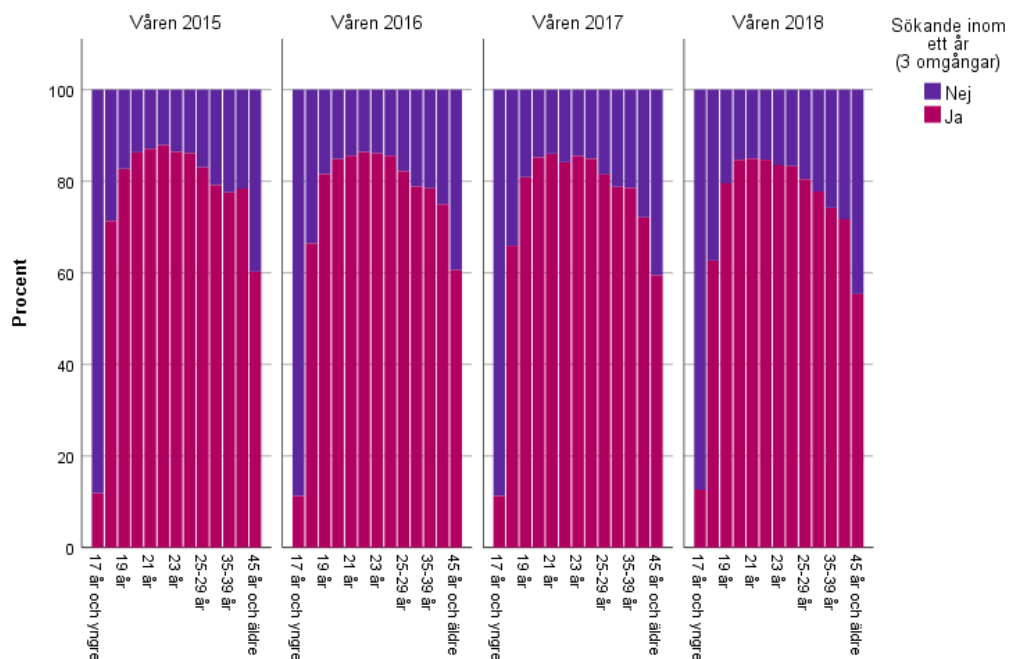
Att 6 av 10 som skriver högskoleprovet som 18-åring inom tre terminer har sökt till högskolan kan jämföras med att andelen ungdomar som söker till högskolan direkt efter gymnasieskolan har minskat över tid. Bland de som var födda 1998 (läs: 18 år vårterminen 2016) hade 13 procent påbörjat en högskoleutbildning senast vid 19-års ålder⁵. Med detta i beaktande blir det tydligt att de 18-åringar som gör högskoleprovet har ett mål med provdeltagandet⁶.

Det verkar däremot inte vara fallet när det gäller de äldsta. De är få och ser ut att skriva provet av andra anledningar än att söka till högskolan.

5. UKÄ 2018-09-19/6 Statistisk Analys: Rekrytering till högre utbildning från Sveriges län och kommuner

6. Andelen 18-åringar i Sverige som varje vår genomför högskoleprovet ligger kring nio procent.

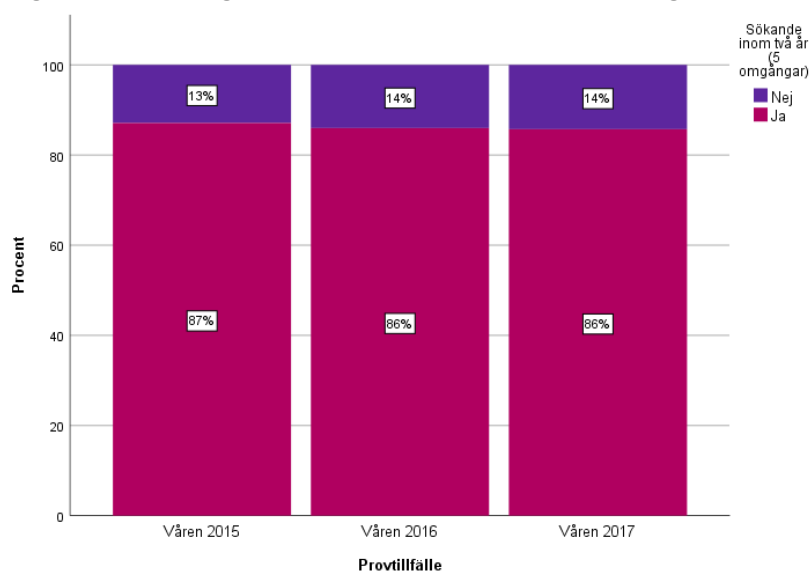
Figur 13. Åldersfördelning (andel) provdeltagare våren 2015–våren 2018, sökt till högskolan inom ett år

Allt fler har sökt när uppföljningstiden utökas med ytterligare år

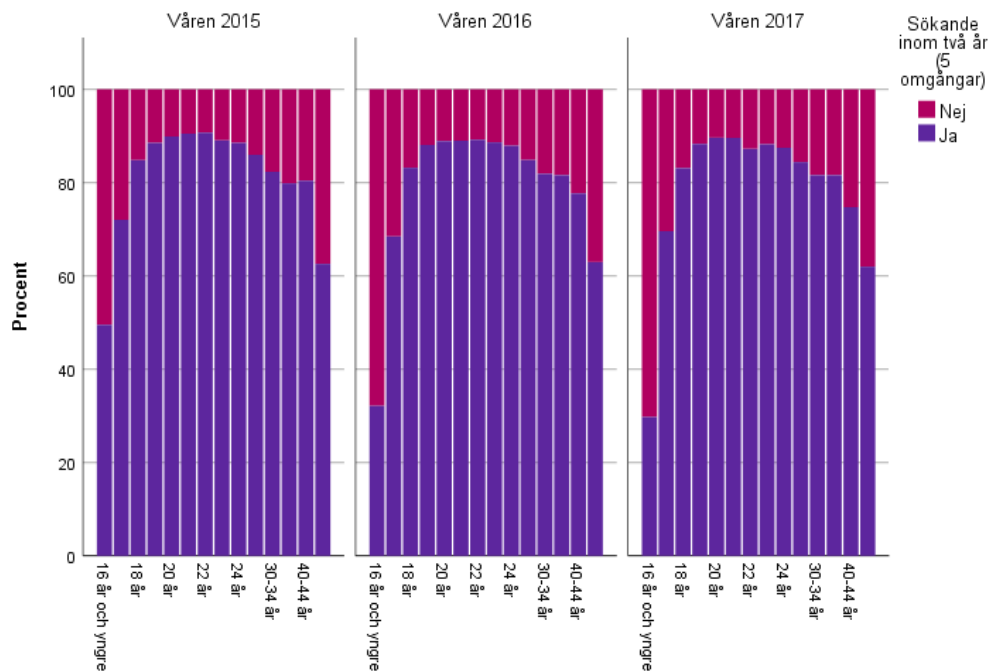
Ökar den tid som analyseras till att omfatta fem stora antagningsomgångar ökar andelen provdeltagare som sökt till högskolan. Andelen som sökt har minskat över tid, men förändringen är liten (figur 14). Efter två år hade 86 procent av provdeltagarna våren 2017 sökt till högskolan.

Figur 14. Provdeltagare våren 2015–våren 2017, sökt till högskolan inom två år

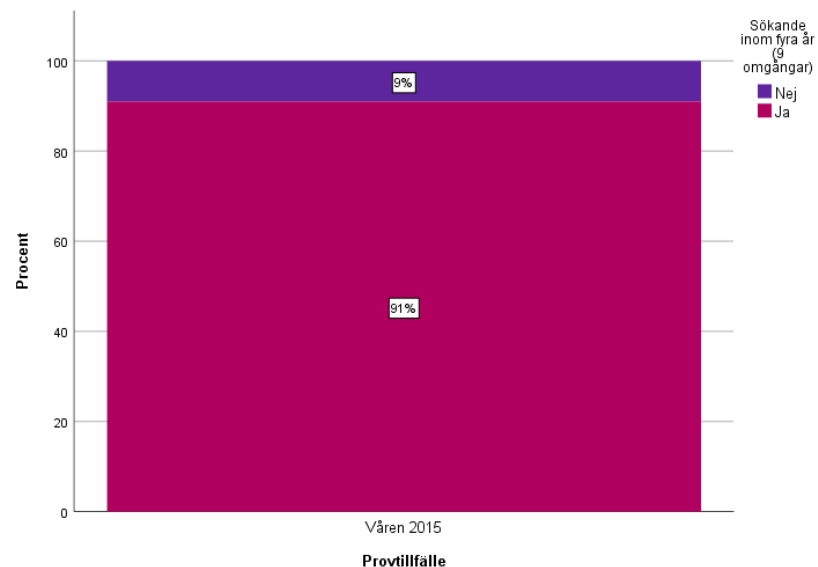
Sökmönstret i de olika åldrarna är snarlik det som framkom efter ett år. Nu är det emellertid 17-åringarna samt de äldsta (45 år och äldre) som inte har sökt fem terminer efter att de genomfört provet (figur 15). Åldersgrupperingen har justerats i figuren eftersom de som inte hunnit fylla 17 år när de genomförde provet i regel inte har behörighet att söka till högskolan. De som var 17 år när de genomförde provet är vid ansökan fem terminer senare 19 år gamla.

Figur 15. Åldersfördelning (andel) provdeltagare våren 2015–våren 2017, sökt till högskolan inom två år

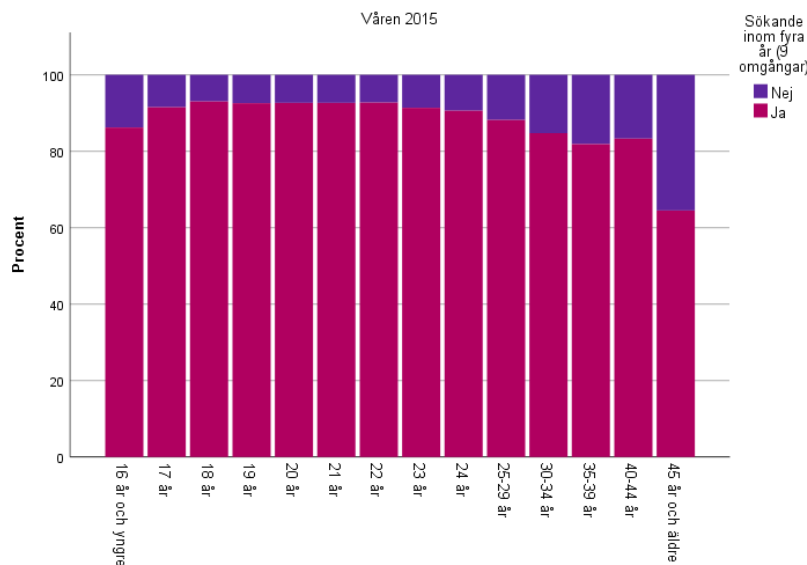
Ökas uppföljningstiden till att omfatta nio stora antagningsomgångar ökar andelen provdeltagare som sökt till högskolan. Efter fyra år hade 91 procent av provdeltagarna våren 2015 sökt till högskolan (figur 16).

Figur 16. Provdeltagare våren 2015, sökt till högskolan inom fyra år

Sökmönstret i de olika åldrarna är snarlik det som framkom efter ett år. Andelen som sökt inom respektive åldersgrupp är dock större (figur 17). De som var 15 år när de genomförde provet är vid ansökan nio terminer senare 19 år gamla. De är dock så få att de inte är meningsfulla att särredovisa.

Figur 17. Provdeltagare våren 2015, sökt till högskolan inom fyra år per åldersgrupp

Högskoleprovet fyller en funktion och att provresultaten används. Att 9 av 10 som genomfört provet har sökt till högskolan inom fyra år är ett bevis på detta.

Högskoleprovets relevans för den enskilde

Antagningssystemet till högskolan är komplext och det är inte ovanligt att en sökande konkurrerar i urvalet med flera meriter. De allra flesta sökande har en merit från gymnasiet (gymnasiebetyg/examen) som ger såväl behörighet att studera på högskolan som fungerar som rangordnings(urvals)instrument i de fall det finns fler sökande än platser till en utbildning. Högskoleprovet är en merit som fungerar *parallellt* med gymnasiebetyg som urvalsinstrument, vilket innebär att det aldrig kan vara till en sökandes nackdel att ha genomfört högskoleprovet.

Antagningssystemet (ansökan till högskolan) prioriterar inte en viss merit framför en annan. Det innebär att om den sökande har både tillräckligt bra betyg och tillräckligt bra högskoleprovresultat så är det tillfälligheter som avgör i vilken urvalsgrupp (med vilken merit) den sökande antas.

Detta faktum gör det något komplicerat att analysera om högskoleprovresultatet har varit helt avgörande för en sökandes möjlighet att antas, eller om vederbörande ändå hade kunnat antas med sina gymnasiebetyg.

En metod att få fram huruvida högskoleprovresultatet har varit helt avgörande för den enskildes möjligheter att antas, är att göra simuleringar där det faktiska resultatet från urvalet jämförs med resultatet från ett simulerat urval där högskoleprovgruppen har "tagits bort". De platser som i det faktiska urvalet tilldelades högskoleprovgruppen får i simuleringen tilldelas

7. 7 Kap. 13 § Högskoleförordningen (1993:100)

betygsgruppen/betygsgrupperna. Det är en resurskrävande process som inte har kunnat genomföras i nuläget.

En alternativ lösning är att avgränsa till ett fåtal väl utvalda program och göra ett "manuellt" urval genom att rangordna samtliga reserver i betygsgruppen (och de som antagits i högskoleprovsurvalsgruppen) baserat på deras gymnasiebetyg. Genom att välja betygsurvalsgruppen BI, den största gruppen och den som de flesta har, så inkluderas en majoritet av de sökande till utbildningen. Ett sådant förfarande är inte heltäckande (så som en simulering är) men det ger en tillräckligt god bild av huruvida högskoleprovet har varit ett nödvändigt villkor för antagning eller inte.

Exemplet Juristprogrammet

Till de sju juristprogram som startade hösten 2019 så var ungefär tre tredjedelar av de sökande kvinnor (Kv) och ungefär så såg fördelningen ut även bland de antagna. Undantagen var Lunds universitet och Uppsala universitet där andelen kvinnor som antogs var lägre än andelen sökande (tabell 7).

Tabell 7. Könsfördelning bland sökande sista anmälningssdag och antagna till juristprogrammen vid urval 1 höstterminen 2019.

Juristexamen	Sökande		Antagna	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Göteborgs universitet	68 %	32 %	69 %	31 %
Stockholms universitet	66 %	34 %	61 %	39 %
Örebro universitet	67 %	33 %	64 %	36 %
Karlstads universitet	68 %	32 %	64 %	36 %
Lunds universitet	64 %	36 %	53 %	47 %
Umeå universitet	65 %	35 %	65 %	35 %
Uppsala universitet	64 %	36 %	55 %	45 %

694 sökande antogs i urvalsgruppen för högskoleprovet, HP (tabell 8). Antalet antagna i betygsgruppen, BI, var tydligt fler (963). Det är fler kvinnor än män som antas i betygsgruppen, det omvända gäller för högskoleprovsgruppen.

Tabell 8. Antagna till juristutbildningarna vid urval 1 höstterminen 2019 samt lägsta meritvärde för antagning

Jurist-examen	Antal antagna högskole-provsgruppen	M	Kv	Antal antagna betygsgrup-pen (BI)	M	Kv	Minvärde för att antas i betygs-gruppen (BI)
Göteborgs universitet	125	54 %	46 %	213	19 %	81 %	20,78
Stockholms universitet	106	57 %	43 %	187	27 %	73 %	21,04
Örebro universitet	150	51 %	49 %	130	20 %	80 %	20,31
Karlstads universitet	68	59 %	41 %	88	19 %	81 %	20,05
Lunds universitet	56	75 %	25 %	96	29 %	71 %	21,82
Umeå universitet	78	60 %	40 %	102	18 %	82 %	20,10
Uppsala universitet	111	63 %	37 %	147	28 %	72 %	21,46

Det framkommer tydligt att det ofta är rena tillfälligheter på vilken merit den sökande antas när de betyg (meritvärde) som de antagna i urvalsgruppen för högskoleprovet har granskas (tabell 9). En snabb jämförelse med det lägsta meritvärde som krävdes i urvalsgruppen BI (se tabell 9) visar att minst fem procent av de antagna hade med sitt högskoleprovsresultat även kunnat antas med sitt gymnasiebetyg.

Tabell 9. Antagna i urvalsgrupp HP vid urval 1 höstterminen 2019. Meritvärde i urvalsgruppen BI.

Jurist-examen	Medel-värde	25:e percentilen	75:e percentilen	80:e percentilen	85:e percentilen	90:e percentilen	95:e percentilen
Göteborgs universitet	18,58	17,67	20,10	20,26	20,55	20,83	20,94
Stockholms universitet	18,34	17,34	20,10	20,30	20,73	20,94	21,15
Örebro universitet	17,83	16,68	19,22	19,48	19,95	20,10	20,52
Karlstads universitet	17,59	16,20	19,17	19,19	19,58	19,79	20,21
Lunds universitet	19,02	18,13	20,68	20,78	20,89	21,35	21,77
Umeå universitet	17,65	16,26	19,45	19,54	19,74	20,16	20,36
Uppsala universitet	18,89	17,50	20,68	20,89	21,09	21,25	21,56

Det ska inte tolkas som att övriga 95 procent inte hade kunnat antas med sina betyg. Skulle högskoleprovet inte utgöra en urvalsgrupp jämte betygen hade de platser som fördelats till högskoleprovet allokerats till de övriga urvalsgrupperna, och då främst betyggruppen, BI. Meritvärdet för att antas i urvalsgruppen BI hade då sjunkit.

Eftersom det är känt hur många som antagits i urvalsgruppen HP och deras meritvärde från gymnasiebetygen samt hur många reserver det finns i urvalsgruppen BI kan ett "manuellt" urval göras. Metoden är att rangordna samtliga sökande efter deras meritvärde i BI och hitta meritvärdet för den sist antagne sökande när antalet platser utökas med det antal som tidigare tillföll urvalsgruppen HP⁸.

Efter rangordning framkommer det att meritvärdet som krävs för att bli antagen i urvalsgruppen för betyg (BI) är lägre än tidigare, vilket var helt väntat (tabell 10).

8. De som är antagna i betyggruppen förblir antagna. De bästa fem procenten från urvalsgruppen HP blir de bästa reserverna. Omfördelning till urvalsgrupper för betyg från folkhögskola (BF) och betyg från gymnasiet/Komvux som kompletterats (BII) kan inte ske, men den påverkan bör vara försumbar sett till antalet platser. Detta är som sagt ingen exakt metod men är rimligen en tillräckligt bra indikator.

Tabell 10. Minimivärde för antagning i urvalsgrupp BI efter (om)rangordning

Juristexamen	Minvärde
Göteborgs universitet	20,42
Stockholms universitet	20,70
Örebro universitet	19,84
Karlstads universitet	19,84
Lunds universitet	21,56
Umeå universitet	19,84
Uppsala universitet	21,15

Utifrån denna uppgift kan konstateras att till utbildningen vid Göteborgs universitet, Stockholms universitet, Örebro universitet, Umeå universitet och Uppsala universitet skulle 80 – 85 procent av de tidigare antagna i HP-gruppen inte antas på sina betyg. Vid Karlstads universitet och Lunds universitet skulle en så stor andel som 90 procent av de tidigare antagna i HP-gruppen inte antas i betygsgruppen istället. Majoriteten som antas i högskoleprovsgruppen är män. Det visar sig att bland de ”extra” som antas med sitt gymnasiebetyg när högskoleprovet tas bort är majoriteten kvinnor (tabell 11).

Tabell 11. Könsfördelning bland antagna i urvalsgrupp BI efter (om)rangordning utan högskoleprovet

Juristexamen	Kvinnor	Män
Göteborgs universitet	74 %	26 %
Stockholms universitet	70 %	30 %
Örebro universitet	75 %	25 %
Karlstads universitet	75 %	25 %
Lunds universitet	65 %	35 %
Umeå universitet	68 %	32 %
Uppsala universitet	75 %	25 %

De som i störst utsträckning är beroende av sitt högskoleprov för att antas är därför män och högskoleprovet är på grund av detta en ”utjämnare” av könsfördelningen till, i detta fall, juristutbildningarna. Utan högskoleprovet hade betydligt färre män kunnat beredas en plats och fördelningen mellan kvinnor och män hade förskjutits än mer åt kvinnor. Till vissa utbildningar hade upp till 9 av 10 antagna varit kvinnor. Generellt sett gynnar prov män och betyg kvinnor vid tillträde till högskolan.

Exemplet läkarprogrammet

Till de sju läkarprogram som startade hösten 2019 var nästan 2/3 av de sökande kvinnor. Fördelningen bland de antagna såg något annorlunda ut där. Visserligen antogs i regel fler kvinnor än män, men männen antogs i större utsträckning än deras andel av de sökande. Undantaget var Karolinska institutet där antalet antagna män var fler än antalet kvinnor (tabell 12).

Tabell 12. Könsfördelning bland sökande sista anmälningssdag och antagna till läkarprogrammen vid urval 1 höstterminen 2019.

Läkarexamen	Sökande		Antagna	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Göteborgs universitet	64 %	36 %	57 %	43 %
Karolinska institutet	62 %	38 %	49 %	51 %
Linköpings universitet	63 %	37 %	61 %	39 %
Lunds universitet	62 %	38 %	56 %	44 %
Örebro universitet	64 %	36 %	60 %	40 %
Umeå universitet	64 %	36 %	64 %	36 %
Uppsala universitet	63 %	37 %	57 %	43 %

448 sökande antogs i urvalsgruppen för högskoleprovet, HP (tabell 13). Antalet antagna i betygsgruppen, BI, var något fler (530). Det är fler kvinnor än män som antas i betygsgruppen, det omvända gäller i de flesta fall för högskoleprovsgruppen. Undantaget är Linköpings universitet och Örebro universitet där fler kvinnor än män antogs även i högskoleprovsgruppen.

Tabell 13. Antagna till läkarprogrammen vid urval 1 höstterminen 2019 samt lägsta meritvärde för antagning

Läkarexamen	Antal antagna högskoleprovsgruppen	M	Kv	Antal antagna betygsgruppen (BI)	M	Kv	Minvärde för att antas i betygsgruppen (BI)
Göteborgs universitet	65	68 %	32 %	51	29 %	71 %	21,83
Karolinska institutet	108	67 %	33 %	86	42 %	58 %	22,14
Linköpings universitet	62	47 %	53 %	101	38 %	62 %	21,61
Lunds universitet	59	59 %	41 %	94	35 %	65 %	22,14
Örebro universitet	45	44 %	56 %	69	39 %	61 %	21,52
Umeå universitet	60	55 %	45 %	49	16 %	84 %	21,56
Uppsala universitet	49	59 %	41 %	80	40 %	60 %	22,06

Det är vanligt till läkarprogrammen att lärosätena utnyttjar möjligheten att anta upp till en tredjedel (i vissa fall t.o.m. fler) av de sökande i annan urvalsgrupp än betyg och högskoleprov. Dessa alternativa urvalsgrupper "kräver" i vissa fall ett högskoleprov för att en sökande ska kunna delta. Det gäller till exempel vid Karolinska institutet (PIL), Umeå universitet, Lunds universitet och vid Linköpings universitet⁹. Vid bland annat Göteborgs universitet är högskoleprovet ett skiljekriterium vid lika meritvärde¹⁰.

Detta förhållande gör att det i motsats till juristutbildningen blir knepigare att dra entydiga slutsatser om värdet av ett högskoleprov eftersom att

9. <https://utbildning.ki.se/alternativt-urval> , <https://www.umu.se/utbildning/program/lakarprogrammet/behorighet-och-urval/> , <https://liu.se/artikel/sarskilt-urval-medicinska-fakulteten>

10. https://utbildning.gu.se/program/program_detalj/?programid=M2L%C3%84K

ta bort högskoleprovet får tydliga effekter även på andra, och relativ stora, urvalsgrupper. Om något så har högskoleprovet snarare större bäring för tillträde till utbildningen än tvärtom.

I likhet med juristutbildningen är det ofta rena tillfälligheter på vilken merit den sökande antas. Det framgår tydligt när de betyg (meritvärde) som de antagna i urvalsgruppen för högskoleprovet har granskas (tabell 14). En snabb jämförelse med det lägsta meritvärde som krävdes i urvalsgruppen BI (se tabell 13) visar att minst fem procent av de antagna med sitt högskoleprovsresultat likväl hade kunnat antas med sitt gymnasiebetyg till samtliga utbildningar utom vid Örebro universitet och Umeå universitet (allt annat lika). Vid Göteborgs universitet hade nära nog var fjärde sökande kunnat antas med sitt betyg istället.

Tabell 14. Antagna i urvalsgrupp HP vid urval 1 höstterminen 2019. Meritvärde i urvalsgruppen BI.

Läkar-examen	Medel-värde	25:e percenti-len	75:e percenti-len	80:e percenti-len	85:e percenti-len	90:e percenti-len	95:e percenti-len
Göteborgs universitet	20,13	19,38	21,82	21,88	21,98	22,14	22,29
Karolinska institutet	19,98	18,67	21,75	21,93	21,98	22,08	22,19
Linköpings universitet	19,61	18,39	20,78	20,83	20,89	21,15	21,67
Lunds universitet	20,24	19,36	21,81	21,98	22,08	22,29	22,31
Örebro universitet	19,03	17,92	20,23	20,47	20,63	20,83	21,15
Umeå universitet	18,54	17,50	19,90	20,30	20,42	20,52	20,91
Uppsala universitet	19,93	19,32	21,82	21,95	21,98	21,98	22,29

Det ska dock inte tolkas som att övriga (75–100 procent beroende på utbildning) inte hade kunnat antas med sina betyg. När omfördelningen av platser från högskoleprovet till betygsgruppen (BI) sker sjunker meritvärdet som krävs för att antas i urvalsgruppen (tabell 15).

Tabell 15. Minimivärde för antagning i urvalsgrupp BI efter (om)rangordning

Läkar-examen	Minvärde
Göteborgs universitet	21,67
Karolinska institutet	21,75
Linköpings universitet	21,41
Lunds universitet	21,94
Örebro universitet	21,35
Umeå universitet	21,20
Uppsala universitet	21,93

Utifrån denna uppgift kan konstateras att till utbildningen vid Göteborgs universitet hade fler än var fjärde antagits på sitt betyg istället. Vid Karolinska institutet 1 av 4, vid Uppsala och Lunds universitet var femte. Vid Linköpings universitet, Örebro universitet och Umeå universitet är det endast

fem procent av de tidigare antagna i högskoleprovgruppen som hade tagit en plats i betygsgruppen istället. Det visar att de sökande till de förstnämnda utbildningarna är "högpresterande" oavsett form för tillträde och att det för en stor andel av de sökande bland de "mindre" universiteten är nödvändigt att ett urval sker baserat på högskoleprovet för att de ska kunna ta en plats i anspråk

Majoriteten som antas i högskoleprovgruppen är män, med undantag för Linköpings universitet och Örebro universitet. Det visar sig att bland de "extra" som antas med sitt gymnasiebetyg när högskoleprovet tas bort är majoriteten kvinnor (tabell 16).

Tabell 16. Könsfördelning bland antagna i urvalsgrupp BI efter (om)rangordning utan högskoleprovet

Läkarexamen	Kvinnor	Män
Göteborgs universitet	50 %	50 %
Karolinska institutet	58 %	42 %
Linköpings universitet	69 %	31 %
Lunds universitet	59 %	41 %
Örebro universitet	60 %	40 %
Umeå universitet	67 %	33 %
Uppsala universitet	71 %	29 %

I likhet med utfallet för juristprogrammet är det tydligt att högskoleprovet har en viktig funktion att fylla, inte minst som "utjämnare" mellan könen. När det gäller läkarprogrammen är den funktionen dock inte lika tydlig som för juristutbildningarna. Att det finns skillnader beror rimligen på att det till läkarutbildningarna i regel är så pass högpresterande studenter att de har goda meriter, oavsett om det är från högskoleprovet eller sina gymnasiebetyg.

Slutsatser och framtida utveckling av provet och dess genomförande

Intäkter och kostnader

De 450 kronorna som det kostar att anmäla sig för att skriva högskoleprovet räckte inte för att täcka kostnader för 2019 års högskoleprov. Den genomsnittliga kostnaden 2019 var 703 kronor per anmäld jämfört med 551 kronor 2017 och 452 kronor 2015.

Orsakerna är att antalet anmälda är lägre jämfört med tidigare och att aktiviteter för att förhindra fusk ökat, något som genererat ökade kostnader. Flera av kostnaderna är fasta och påverkas inte av antalet anmälda minskat. Kostnaden för provkonstruktionen påverkas inte heller av att antalet anmälda minskar. Inte heller kostnaderna för genomförandet av provet påverkas nämnvärt av att det blir färre skrivande jämfört med antal anmälda. Provanordnarna måste beställa antalet prov utifrån gjorda anmälningar även om antalet provdeltagare slutligen kan vara ca 10 procent lägre på själva provdagen. Risken för att inte nå upp till de uppställda säkerhetskraven är ytterligare en orsak till att lärosätena inte vill kalkylera med lägre antal skrivande vid lokalbokning med mera.

UHR ser att det finns behov av en fördjupad studie för att jämföra hur lärosätenas redovisade kostnader för provgenomförandet har beräknats. Det skulle möjliggöra en bättre analys av hur de 270 kr lärosäten får per anmäld förhåller sig till lärosätets faktiska kostnader. Med det underlag UHR har nu är en sådan analys svår att göra. En sådan studie skulle lämpligen genomföras i samverkan med SUHF.

Högskoleprovet utomlands

Den faktiska kostnaden för UHR:s genomförande av högskoleprovet utomlands överstiger vida intäkterna. Huvudskälet till detta är de kostnader som uppstår då UHR skickar ut egen personal som huvudprovledare för att säkerställa myndighetsnärvaro. Skälet till att UHR använder egen personal är att UHR saknar möjlighet att anställa personal utomlands eftersom myndigheten inte kan registreras som arbetsgivare i andra länder. Antal provorter har minskat från sju till fem. Ett ställningstagande behöver tas om UHR ska fortsätta med den här servicen eller om den ska tas bort av ekonomiska skäl.

Provresultatets användande och betydelse

Analyserna visar att högskoleprovet fyller en funktion och att provresultaten används. Att 9 av 10 av dem som genomfört provet har sökt till högskolan inom fyra år är ett tydligt bevis på detta.

Analyserna av antagningen till jurist- och läkarutbildningen 2019 och provets betydelse för att bli antagen till de utbildningarna visar att de som i störst utsträckning är beroende av sitt högskoleprov för att antas är män. Högskoleprovet fungerar på det sättet som en andra väg in på attraktiva utbildningar och fungerar, eftersom det främst är män som antas på sitt högskoleprovsresultat, som en "utjämnare" av könsfördelningen på jurist- och läkarutbildningen.

Kostnader förknippade med kommande åtgärder för att motverka fusk på provet

Utredningen om högskoleprovsfusket, Kontroller vid högskoleprovet – ett lagförslag om åtgärder mot fusk (SOU 2019:37), lade fram ett antal förslag för att stävja fusket, varav samtliga föreslagna åtgärder, om dessa realiserar, kommer att leda till ökade kostnader för både UHR och genomförande lärosäten. Som framgår av denna, och även har framgått av tidigare rapporter, så har i dagsläget många provanordnare större kostnader för högskoleprovet än vad anmälningavgiften täcker. En stor del av kostnaderna för både UHR och högskolorna består av fuskbekämpning, och då ofta i regel ökade kostnader på grund av nya personalkategorier.

Om en eller flera av de i utredningen föreslagna åtgärderna skulle komma att realiserar innebär det till exempel att det uppstår behov av ytterligare (minst) en ny personalkategori för kontroll med radiovågsdetektor utöver de befintliga provvakterna, provassistenterna och materialsamordnarna (mot-svarande). Om inte full kostnadstäckning kan uppnås finns det en risk att en del provanordnare av rent ekonomiska skäl inte kommer att vara lika aktiva i genomförandet av de i utredningen föreslagna åtgärderna. Det vore också olyckligt om redan genomförda åtgärder mot fusket ställs mot genomförandet av kontroller med radiovågsdetektor. Både redan införda och föreslagna åtgärder behövs. UHR och en övervägande del av lärosätena är därför tveksamma till om den i utredningen föreslagna höjningen av anmälningavgiften med 50 kronor är tillräcklig för att täcka de nya kostnaderna.

Ekonomiska konsekvenser av en framtida digitalisering av högskoleprovet

UHR lät genomföra en pilotstudie som redovisades i juni 2019, med uppgift att utreda förutsättningarna för en digitalisering av högskoleprovet. Rapporten innehåller beskrivningar, analyser och inriktningsförslag om att högskoleprovet bör digitaliseras. En digitalisering av högskoleprovet ligger i linje med regeringens nationella digitaliseringsstrategi och bedöms nödvändigt för att provet ska upplevas som relevant på sikt. De tekniska förutsättningarna för att provet ska kunna genomföras i ett digitalt format finns idag på marknaden men kräver att genomförande lärosäten införskaffar infrastruktur i form av lokaler med strömförsörjning och nätverk för ett digitalt genomförande. Administrativa processer såsom provkonstruktion och provgenomförande

behöver också anpassas vid en digitalisering av prov. Vidare behöver personal utbildas lokalt vid lärosäten samt centralt för att säkerställa kompetens för nya digitala förutsättningar.

Ett digitalt högskoleprov föreslås likna det analoga (pappersbaserade) provet med en linjär provstruktur där möjlighet ges att anpassa och ändra ordningsföljden på hur frågorna presenteras för provskrivaren. En sådan förändring kan även minska risken för fusk där externa källor ger instruktioner till provskrivare om svarsalternativ.

En digitalisering av högskoleprovet medför behov av ökade anslag under några år. Som mest uppskattar utredningen att det behövs cirka 20 miljoner kronor per år, utöver dagens anslag. Totalt beräknas kostnaderna uppgå till omkring 80 miljoner kronor. Kostnaderna avser utvecklingskostnader som uppstår för UHR. Investeringar på respektive lärosäte som ansvarar för provlokaler är inte inräknade men kan komma att behövas beroende på hur infrastrukturen för digitala prov ser ut på olika orter i landet. Utredningen kom fram till slutsatsen att det finns en potential till ekonomisk vinning med att gå över till ett digitalt prov men att det tar tid och att finansieringsmodellen behöver förändras.

Givet att det redan är problematiskt för några lärosäten att rekrytera personal som kan arbeta med provets genomförande kan det bli en utmaning att rekrytera och utbilda tillräckligt många medarbetare till genomförandet av ett digitalt högskoleprov. Till exempel har Göteborgs universitet behövt anställa 180 fler personer per år och personalkostnaderna har ökat kraftigt sedan 2017.

UHR har dock mot bakgrund av regeringsuppdraget att utveckla ett nationellt behörighetsprov för grundläggande behörighet avstått från att gå fram med en begäran till regeringen om att få finansiering för att påbörja digitaliseringen av högskoleprovet.

Bilaga 1.

Enkäten till lärosätena

Frågor avseende helåret 2019

Lärosätes namn, skrivs in i i flik instruktion C:1

- A. **Finns det kostnader relaterade till högskoleprovet som någon annan (t ex kommunen) står för och som därmed inte finns med den ekonomiska redovisningen, ange dessa nedan.**

Betalas av	Belopp, kronor	Avser
Summa	0	

- B. **Specificera väsentliga kostnader som påverkas av att antalet skrivande skiljer sig från antalet anmälda. Kommentera gärna. Med väsentliga avses kostnader för minst 10 000 SEK eller motsvarande 10% totala kostnaden**

Betalas av	Belopp, kronor	Avser
Summa	0	

- C. **Hur många huvudprovledare, provledare, materialsamordnare, provvakter eller annan personal har ni anlitat och betalat ersättning till? Ange antal för respektive kategori.**

Kategori	Antal	Eventuell kommentar	kostnad	varav Arvoderad (antal)	varav anställd personal (antal)	
Huvudprovledare						0
Provledare						0
Provvakter						0
Materialsamordnare eller motsvarar						0
Annan personal						0
Annan personal						0
Summa	0		0	0	0	0

- D. **Har ni haft merkostnader pga anmälda personer med funktionsnedsättning? Ange antal personer och uppskattad kostnad**
Information om antal dyslektiker se flik 5 antalet skrivande 2019

Antal	Kostnad	Eventuell kommentar
Summa	0	

E. **Har ni haft merkostnader för att förhindra eller stävja fusk?**

Till exempel anställt fler provledare, ändrat processen för hantering av prov eller införande av söndagsprovet.
Specificera och ange eventuella merkostnad från 2017.

Kategori: Kostnad Kommentar

Personal		
Lokal		
Övriga kostnader		

Summa 0

F. **Har ni gjort någon insats eller förändring för att få balans mellan intäkter och kostnader sedan provet 2017?**

Ja, ge gärna exempel:

Nej, beskriv orsak:

G. **Är det något övrigt ni vill kommentera skriv det gärna här och ej i mailsvaret.**

--

Bilaga 2.

Missivet till enkäten till lärosätena

Universitets- och
högskolerådet

Berörda lärosäten
Registrator

Ekonomienheten

Föredragande

Anna Boberg
Controller

010-470 05 28

anna.boberg@uhr.se

Datum

2020-03-24

Diarienummer

Postadress

Box 45093
104 30 Stockholm

Besöksadress

Wallingatan 2
111 60 Stockholm

Telefon

010-470 03 00

Org nr

202100-6487

www.uhr.se

Högskoleprovet intäkter och kostnader 2019

Regeringen har gett Universitets- och högskolerådet (UHR) i uppdrag att följa upp och redovisa intäkter och kostnader för högskoleprovet 2019, motsvarande det uppdrag UHR fick 2015 och 2017. Uppdraget ska redovisas senast 29 mars 2020.

Uppföljningen avser helåret 2019, d.v.s. både vårens och höstens provtillfällen.

För att klara regeringsuppdraget behöver vi er hjälp. Därför har vi utformat en enkät med frågor om främst de kostnader och intäkter som ni har för högskoleprovets genomförande men även övriga frågor.

Vi behöver ert svar senast den 13 januari 2020. Mejla till ekonomi@uhr.se ange "Svar HP-19 Lärosäte X" i ärendemeningen.

Har ni frågor eller funderingar? Kontakta Anna Boberg, 010-470 05 28, eller skicka e-post till ekonomi@uhr.se Ange då "HP-19 Lärosäte X" i ärendemeningen.

Med vänlig hälsning

Anna Boberg

Bilaga 3.

Geografisk fördelning av de skrivande

Antal anmälda till högskoleprovet 2015, 2017, 2019

Lärosäte	Provort	VT 2015	HT 2015	VT 2017	HT 2017	VT 2019	HT 2019
Göteborgs universitet	Placering efter postnr	10 003	8 486	8 294	6 522	7 663	6 075
Lunds universitet	Eslöv	266	247	228	165	197	159
Lunds universitet	Helsingborg	1 463	1 168	1 468	997	1 232	942
Lunds universitet	Landskrona	269	205	260	153	221	161
Lunds universitet	Lund	2 776	2 554	2 850	2 195	2 466	1 981
Lunds universitet	Malmö	3 550	2 947	3 146	2 168	2 959	2 119
Lunds universitet	Trelleborg	393	335	361	205	341	245
Lunds universitet	Ystad	368	315	318	185	314	242
Lunds universitet	Ängelholm	524	444	480	321	384	259
Linköpings universitet	Linköping	2 153	1 712	1 680	1 183	1 571	1 212
Linköpings universitet	Mjölby	238	195	198	118	151	92
Linköpings universitet	Motala	326	299	289	188	194	172
Linköpings universitet	Norrköping	1 391	978	1 177	829	972	668
Stockholms universitet	Placering efter postnr	22 843	20 034	21 779	16 834	19 640	15 984
Högskolan i Gävle	Bollnäs	250	185	186	125	165	109
Högskolan i Gävle	Edsbyn	62	53	54	52	61	25
Högskolan i Gävle	Gävle	934	648	879	652	746	504
Högskolan i Gävle	Hudiksvall	279	199	248	165	206	151
Högskolan i Gävle	Ljusdal	84	71	73	73	58	35
Högskolan i Gävle	Sandviken	230	150	168	130	181	119
Högskolan i Gävle	Söderhamn	195	156	152	119	157	116
Uppsala universitet	Enköping	388	362	299	223	354	274
Uppsala universitet	Gimo	95	89	103	67	57	54
Uppsala universitet	Tierp	103	76	87	*	51	*
Uppsala universitet	Uppsala	2 956	2 717	2 664	2 027	2 420	1 945
Uppsala universitet	Visby	310	249	266	193	261	184
Mälardalens högskola	Eskilstuna	1 040	743	935	672	736	535

Lärosäte	Provort	VT 2015	HT 2015	VT 2017	HT 2017	VT 2019	HT 2019
Mälardalens högskola	Katrineholm	295	276	235	207	216	167
Mälardalens högskola	Köping	293	222	270	167	175	157
Mälardalens högskola	Nyköping	495	440	465	320	417	324
Mälardalens högskola	Västerås	1 752	1 524	1 583	1 085	1 318	954
Högskolan i Skövde	Falköping	240	195	185	134	138	104
Högskolan i Skövde	Lidköping	460	371	380	252	285	249
Högskolan i Skövde	Mariestad	220	194	162	118	151	101
Högskolan i Skövde	Skara	180	123	137	102	102	69
Högskolan i Skövde	Skövde	852	605	689	511	610	353
Högskolan i Halmstad	Falkenberg	326	244	221	167	229	192
Högskolan i Halmstad	Halmstad	926	800	924	563	703	497
Högskolan i Halmstad	Laholm	113	96	80	60	92	56
Högskolan i Halmstad	Varberg	480	393	448	287	331	287
Mitt-universitetet	Härnösand	158	84	115	76	127	85
Mitt-universitetet	Järpen	107	49	*	*	*	*
Mitt-universitetet	Kramfors	71	59	84	67	69	66
Mitt-universitetet	Sollefteå	96	85	71	43	70	48
Mitt-universitetet	Strömsund	45	26	31	12	24	13
Mitt-universitetet	Sundsvall	838	615	687	490	625	511
Mitt-universitetet	Sveg	52	36	32	13	39	14
Mitt-universitetet	Ånge	43	33	34	12	36	7
Mitt-universitetet	Örnsköldsvik	310	236	413	282	392	267
Mitt-universitetet	Östersund	647	504	652	443	521	348
Luleå tekniska universitet	Arvidsjaur	33	31	32	26	40	44
Luleå tekniska universitet	Boden	165	129	143	96	102	70
Luleå tekniska universitet	Gällivare/ Malmberget	77	43	43	45	54	40
Luleå tekniska universitet	Haparanda	38	31	39	26	52	24
Luleå tekniska universitet	Jokkmokk	21	16	23	13	18	*
Luleå tekniska universitet	Kalix	84	60	87	59	50	39
Luleå tekniska universitet	Kiruna	150	116	152	83	146	97
Luleå tekniska universitet	Luleå	642	542	541	352	516	376
Luleå tekniska universitet	Piteå	263	200	191	90	164	114
Luleå tekniska universitet	Älvsbyn	36	*	23	10	25	17
Luleå tekniska universitet	Övertorneå	20	14	30	20	27	16
Örebro universitet	Hallsberg	247	197	260	164	231	150

Lärosäte	Provort	VT 2015	HT 2015	VT 2017	HT 2017	VT 2019	HT 2019
Örebro universitet	Hällefors	22	21	24	21	22	14
Örebro universitet	Karlskoga	236	225	259	175	187	165
Örebro universitet	Lindesberg	193	155	187	115	160	109
Örebro universitet	Örebro	1 665	1 539	1 537	1 207	1 309	1 110
Högskolan Dalarna	Avesta	195	124	137	119	137	101
Högskolan Dalarna	Borlänge	464	301	338	190	333	236
Högskolan Dalarna	Falun	488	366	451	299	394	246
Högskolan Dalarna	Hedemora	79	51	48	38	51	25
Högskolan Dalarna	Leksand	131	91	111	70	86	64
Högskolan Dalarna	Ludvika	168	127	185	133	141	128
Högskolan Dalarna	Malung	147	41	68	20	68	27
Högskolan Dalarna	Mora	170	116	130	101	148	111
Högskolan Kristianstad	Hässleholm	468	316	389	268	278	238
Högskolan Kristianstad	Kristianstad	836	711	711	416	679	536
Högskolan Kristianstad	Simrishamn	90	75	62	53	67	48
Jönköping University	Eksjö	112	101	89	72	97	58
Jönköping University	Gislaved	328	234	201	163	210	128
Jönköping University	Jönköping	1 643	1 331	1 533	1 102	1 231	928
Jönköping University	Nässjö	221	176	163	124	156	96
Jönköping University	Tranås	161	131	98	70	125	64
Jönköping University	Vetlanda	219	162	181	137	166	94
Jönköping University	Värnamo	364	295	327	245	243	160
Högskolan Väst	Lysekil	132	91	120	67	86	60
Högskolan Väst	Strömstad	127	78	60	40	56	39
Högskolan Väst	Tanumshede	*	34	55	33	49	29
Högskolan Väst	Trollhättan	718	553	607	407	484	359
Högskolan Väst	Uddevalla	654	526	628	387	398	327
Högskolan Väst	Vänersborg	253	185	220	115	153	121
Linné-universitetet	Kalmar	910	709	811	515	655	478
Linné-universitetet	Ljungby	276	218	232	187	215	154
Linné-universitetet	Nybro	98	91	106	55	74	42
Linné-universitetet	Oskarshamn	249	192	183	110	163	96
Linné-universitetet	Vimmerby	187	90	116	71	67	51
Linné-universitetet	Västervik	228	164	182	139	140	124
Linné-universitetet	Växjö	1 038	718	888	548	873	615

Lärosäte	Provort	VT 2015	HT 2015	VT 2017	HT 2017	VT 2019	HT 2019
Linné-universitetet	Älmhult	126	112	81	60	96	50
Högskolan i Borås	Bollebygd	50	46	41	37	34	27
Högskolan i Borås	Borås	1 060	855	948	642	822	587
Högskolan i Borås	Fristad	78	31	51	50	58	44
Högskolan i Borås	Skene	220	146	166	119	138	85
Högskolan i Borås	Tranemo	84	66	70	42	51	37
Högskolan i Borås	Ulricehamn	177	130	102	103	75	62
Blekinge tekniska högskola	Karlshamn	261	185	150	110	307	210
Blekinge tekniska högskola	Karlskrona	487	381	436	287	420	283
Blekinge tekniska högskola	Olofström	80	62	71	42	*	*
Blekinge tekniska högskola	Ronneby	149	99	136	97	*	*
Blekinge tekniska högskola	Sölvesborg	143	83	105	83	*	*
Umeå universitet	Lycksele	88	72	90	44	60	41
Umeå universitet	Norsjö	13	14	9	8	15	9
Umeå universitet	Skellefteå	509	351	470	280	386	253
Umeå universitet	Storuman	30	20	34	16	14	6
Umeå universitet	Umeå	1 774	1 414	1 639	1 271	1 490	1 039
Umeå universitet	Vilhelmina	41	34	37	18	32	18
Karlstad universitet	Arvika	194	157	192	160	180	120
Karlstad universitet	Karlstad	1 390	1 075	1 327	940	1 048	729
Karlstad universitet	Kristinehamn	218	100	151	89	144	93
Karlstad universitet	Torsby	130	116	94	85	120	83
Karlstad universitet	Åmål	205	151	179	92	114	102
Provorter i utlandet (UHR)	Belgien (Bryssel)	EJ UHR	23	32	19	57	32
Provorter i utlandet (UHR)	Finland/Åland (Mariehamn)	EJ UHR	215	236	168	199	159
Provorter i utlandet (UHR)	Frankrike (Paris)	EJ UHR	*	60	*	*	*
Provorter i utlandet (UHR)	Kenya (Nairobi)	EJ UHR	*	46	26	52	30
Provorter i utlandet (UHR)	Spanien (Fuengirola)	EJ UHR	31	33	18	*	*
Provorter i utlandet (UHR)	Spanien (Madrid)	EJ UHR	*	49	10	47	13
Provorter i utlandet (UHR)	Storbritannien (London)	EJ UHR	142	152	68	99	53
TOTALT		85 041	70 655	76 728	55 752	67 612	51 564

*) Ej med som provort

Bilaga 4.

Specifikation av kostnader per lärosäte och för UHR

Lärosäte	Antal anmälda	Antal skrivande	Anmälningssavgift	Personal-kostnader	Lokal-kostnader	OH-kostnader	Övriga kostnader	Avgift till UHR	Total kostnad	Resultat
Göteborgs universitet	13 728	11 404	3 706 560	6 937 165	1 446 042	49 932	198 818	399 657	9 031 614	-5 325 054
Högskolan i Borås	2 021	1 742	545 670	539 102	144 106	404 327	12 220	64 943	1 164 698	-619 028
Örebro universitet	3 457	2 940	935 190	1 044 620	6 500	543 193	200 313	102 567	1 897 193	-962 003
Uppsala universitet	5 596	4 590	1 519 248	1 918 040	227 716	257 520	260 499	161 216	2 824 991	-1 305 743
Högskolan Kristianstad	1 841	1 611	497 520	556 482	98 490	147 468	43 731	56 589	902 760	-405 240
Blekinge Tekniska Högskola	1 222	1 058	330 120	368 200	20 750	139 918	11 673	36 148	576 689	-246 569
Linnéuniversitetet	3 895	3 392	1 053 900	1 092 344	474 436	0	4 703	107 970	1 679 453	-625 553
Högskolan i Gävle	2 634	2 237	712 800	505 681	175 846	338 226	35 387	78 394	1 133 534	-420 734
Lunds universitet	14 226	12 115	3 843 090	4 401 528	662 570	528 183	85 614	423 746	6 101 641	-2 258 551
Mälardalens högskola	4 996	4 205	1 354 320	1 251 048	607 177	60 000	58 238	151 831	2 128 294	-773 974
Karlstad universitet	2 731	2 342	739 620	690 422	335 634	0	52 325	81 430	1 159 812	-420 192
Stockholms universitet	35 622	29 643	9 639 360	10 498 992	2 988 200	200 320	211 460	1 017 787	14 916 758	-5 277 398
Högskolan i Skövde	2 162	1 906	583 740	619 154	0	210 512	11 422	62 715	903 803	-320 063
Umeå universitet	3 364	2 787	910 154	877 556	153 139	228 226	21 271	104 544	1 384 736	-474 582
Mittuniversitetet	3 263	2 743	882 360	634 029	335 237	202 139	8 407	91 706	1 271 518	-389 158
Linköpings universitet	5 033	4 345	1 361 160	1 561 503	23 040	21 959	57 759	151 831	1 816 092	-454 932
Jönköping University	3 751	3 266	1 015 920	936 314	128 814	25 000	94 422	118 496	1 303 046	-287 126
Högskolan Väst	2 157	1 849	582 660	464 505	40 794	162 577	4 875	64 498	737 249	-154 589
Luleå Tekniska Universitet	2 032	1 662	548 640	379 270	27 890	151 708	12 083	58 594	629 545	-80 905
Högskolan i Halmstad	2 378	2 048	642 510	342 826	36 860	151 603	38 978	75 888	646 154	-3 644
Högskolan Dalarna	2 298	1 992	620 460	422 321	81 330	0	14 751	67 617	586 019	34 441
Summa	118 407	99 877	32 025 002	36 041 102	8 014 569	3 822 812	1 438 949	3 478 167	52 795 599	-20 770 597
Hp Utland	741	638	333 450	112 769	0	0	423 263	21 767	557 799	-224 349
UHR	0	0	21 727 637	2 086 596	0	1 551 714	26 796 799	0	30 435 109	-8 707 472
Summa	119 148	100 515	54 086 089	38 240 467	8 014 569	5 374 525	28 659 011	3 499 934	83 788 507	-29 702 418

Lärosäte	Antal anmällda 2019	Antal skrivande 2019	Kostnad/ anmällda 2019	Kostnad/ skrivande 2019	Placering 2019	Antal anmällda 2017	Antal skrivande 2017	Kostnad/ anmällda 2017	Kostnad/ skrivande 2017	Placering 2017	Antal anmällda 2015
Göteborgs universitet	13 728	11 404	658	792	5	14 810	12 573	383	451	21	18 375
Högskolan i Borås	2 021	1 742	576	669	6	2 371	2 083	522	595	5	2 937
Örebro universitet	3 457	2 940	549	645	7	3 951	3 465	453	517	10	4 484
Uppsala universitet	5 596	4 590	505	615	8	5 931	4 979	356	424	24	7 335
Högskolan Kristianstad	1 841	1 611	490	560	9	1 896	1 694	392	439	12	2 491
Blekinge Tekniska Högskola	1 222	1 058	472	545	10	1 517	1 344	486	549	6	1 927
Linnéuniversitetet	3 895	3 392	431	495	11	4 284	3 819	330	370	9	5 395
Högskolan i Gävle	2 634	2 237	430	507	12	3 072	2 690	434	496	14	3 486
Lunds Universitet	14 226	12 115	429	504	13	15 500	13 491	337	387	18	17 792
Mälardalens högskola	4 996	4 205	426	506	14	5 939	5 191	319	365	16	7 044
Karlstads universitet	2 731	2 342	425	495	15	3 308	2 903	412	470	8	3 721
Sthlm Univ, Kth, Ki & Södertörns Hs	35 622	29 643	419	503	16	38 603	33 151	334	389	20	42 613
Högskolan i Skövde	2 162	1 906	418	474	17	2 670	2 382	377	422	19	3 435
Umeå universitet	3 364	2 787	412	497	18	3 918	3 376	285	331	13	4 356
Mittuniversitetet	3 263	2 743	390	464	19	3 556	3 119	393	448	11	4 092
Linköpings universitet	5 033	4 345	361	418	20	5 660	4 988	408	463	7	7 284
Högskolan i Jönköping	3 751	3 266	347	399	21	4 505	4 023	293	328	22	5 460
Högskolan Väst	2 157	1 849	342	399	22	2 736	2 422	260	294	23	3 349
Luleå Tekniska Universitet	2 032	1 662	310	379	23	2 120	1 789	279	331	17	2 709
Högskolan i Halmstad	2 378	2 048	272	316	24	2 744	2 401	247	283	25	3 374
Högskolan Dalarna	2 298	1 992	255	294	25	2 438	2 176	335	375	15	3 050
	118 407	99 877	446	528		131 529	114 059	352	406		154 709
UHR			255	303				199	230		
UHR - Utland	741	638	753	874		947	882	429	494		832
Totalt	119 148	100 515	703	833		132 476	114 941	551	637		155 541

Utbildning, utbyte, utveckling – för alla som vill vidare

UHR är en statlig myndighet med flera uppdrag inom utbildningsområdet. Myndigheten finns i Stockholm och i Visby.

UHR:s fem huvudsakliga ansvarsområden:

- Information inför högskolestudier, ansvar för högskoleprovet, ta fram regelverk och samordna antagningen till högskolan.
- Utveckla och förvalta IT-system och e-tjänster åt utbildningssektorn.
- Förmedla internationella utbyten och kompetensutveckling för hela utbildningskedjan.
- Bedöma utländska utbildningar.
- Främjande uppgifter och analyser av frågor inom UHR:s ansvarsområde.